

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ
ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Στρατηγικό Σχέδιο
ΚΑΠ 2023-2027

Με τη χρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΚΟΙΝΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (ΣΣ ΚΑΠ)

Κωδικός Πρόσκλησης ΟΠΣΚΑΠ: Π3-77-4.1_EL_015_Δ_2026_1

Ημερομηνία: 28.07.2026

Αρ. Πρωτοκόλλου: 6596

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΣΤΟ ΣΣ ΚΑΠ

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ Π3-77-4.1 «ΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕΣΩ ΤΟΥ LEADER (ΤΑΠΤΟΚ -
ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ)»

για ΠΡΑΞΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

LEADER

Τοπική Ανάπτυξη με
Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων

Η ΟΠΟΙΑ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Η ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ ΑΕ ΟΤΑ

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ Α.Ε. Ο.Τ.Α.

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Στρατηγικό Σχέδιο
ΚΑΠ 2023-2027

LEADER
Τοπική Ανάπτυξη με
Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

- α) Του ν. 4914/2022 «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας “Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.” και άλλες διατάξεις» (Α’ 61).
- β) Του ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (Α’ 147), όπως ισχύει, καθώς και τις εγκυκλίους της ΕΑΑΔΗΣΥ για την υλοποίησή του.
- γ) Του ν. 4782/2021 «Εκσυγχρονισμός, απλοποίηση και αναμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, ειδικότερες ρυθμίσεις προμηθειών στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας και άλλες διατάξεις για την ανάπτυξη, τις υποδομές και την υγεία» (Α’ 36).
- δ) Του ν. 4488/2017 "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις", (Α’ 137) και συγκεκριμένα τα άρθρα 39 & 40.
- ε) Του ν. 4624/2019 “Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις”, (Α’ 137).

2. Τους Κανονισμούς και τις αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

- α) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων, και ειδικότερα τα άρθρα 29-34 αυτού.
- β) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 (ΕΕ L 187 της 26.6.2014) της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ’ εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης όπως ισχύει.
- γ) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2021 σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων που πρέπει να καταρτίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής (στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ) και να χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1307/2013.
- δ) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/2116 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2021 σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013.
- ε) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1405/2006 του Συμβουλίου της 18ης Σεπτεμβρίου 2006 σχετικά με τον καθορισμό ειδικών μέτρων για τη γεωργία στα μικρά νησιά του Αιγαίου και την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) 1782/2003.
- στ) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2022/2472 της Επιτροπής της 14ης Δεκεμβρίου 2022 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων στους τομείς της γεωργίας και δασοκομίας και σε αγροτικές περιοχές συμβιβάσιμων με την εσωτερική αγορά κατ’ εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως ισχύει.
- ζ) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/2831 της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας.

η) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/2832 της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας οι οποίες χορηγούνται σε επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος.

θ) Την απόφαση της Επιτροπής της 20^{ης} Δεκεμβρίου 2011 για την εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 106 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που χορηγούνται σε ορισμένες επιχειρήσεις επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος (2012/21/ΕΕ).

ι) Την Ανακοίνωση της Επιτροπής (Notion of Aid) σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στην παρ. 1 του άρθρου 107 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).

ια) Την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις στην αντιστάθμιση για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος (2016/C8/02).

3. Την υπό στοιχεία C (2022) 8270 final/21.11.2022 εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής για την έγκριση του στρατηγικού σχεδίου της Ελλάδας για την ΚΓΠ 2023-2027 για ενωσιακή στήριξη που χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης, όπως ισχύει.

4. Την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Κατευθυντήριες γραμμές για τις ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα» (2021/C 153/01) για τον περιφερειακό χάρτη, όπως ισχύει σύμφωνα με την Απόφαση C(2023) 6801 final της Επιτροπής.

5. Την υπ' αριθ. 2648/31.10.2024 απόφαση ανάθεσης καθηκόντων στις ΟΤΔ ως Ενδιάμεσους Φορείς (ΑΔΑ: 9ΤΛ14653ΠΓ-ΕΘΠ).

6. Την υπ' αριθ. 2450/11.10.2024 απόφαση ανάθεσης καθηκόντων της ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ στις ΕΥ στις Περιφέρειες ως Ενδιάμεσους Φορείς (ΑΔΑ: 622Α4653ΠΓ-ΓΤΒ), όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθ. 8060/13.01.2025 όμοια απόφαση (ΑΔΑ: 6Α0Η4653ΠΓ-ΖΚΚ).

7. Την υπ' αριθ. 2097/10.11.2023 απόφαση του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Έγκριση προγραμμάτων τοπικών στρατηγικών LEADER/ΤΑΠΤΟΚ στο πλαίσιο της υπ' αρ. 2545/10.10.2022 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Πρόσκληση υποβολής προτάσεων για την επιλογή στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων στο πλαίσιο της παρέμβασης Π3-77-4.1 «ΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕΣΩ ΤΟΥ LEADER (ΤΑΠΤΟΚ – ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ)» του Στρατηγικού Σχεδίου της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023 – 2027» (Β' 5361), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, και κατανομή πιστώσεων Δημόσιας Δαπάνης» (Β' 6539).

8. Την υπ' αριθ. 1040/28.03.2023 απόφαση του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) Άμεσων Ενισχύσεων ΣΣ ΚΑΠ» (Β' 2179), όπως τροποποιήθηκε με τις υπ' αριθ. 1571/11-05-2023 (Β' 3222), 2250/25-07-2023 (Β' 4717) και 382354/04-12-2024 (Β' 6735) όμοιες αποφάσεις.

9. Την υπ' αριθ. 161876/02.07.2026 κοινή απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων «Αντικατάσταση της υπ' αρ. 39443/12.02.2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Πλαίσιο εφαρμογής των παρεμβάσεων Π3-77-4.1 “Στήριξη για τοπική ανάπτυξη μέσω του LEADER (ΤΑΠΤΟΚ - Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων)” του ΣΣ ΚΑΠ» (Β' 770)», (Β' 4030).

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Στρατηγικό Σχέδιο
ΚΑΠ 2023-2027

LEADER
Τοπική Ανάπτυξη με
Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων

10. Την υπ' αριθ. 74391/ΕΥΚΕ2634/13.7.2016 εγκύκλιο του Υφυπουργού Οικονομίας Ανάπτυξης και Τουρισμού, όπως εκάστοτε ισχύει.

11. Την υπ' αριθ. 3506/18.12.2023 απόφαση «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τις παρεμβάσεις αγροτικής ανάπτυξης του Στρατηγικού Σχεδίου για την Κοινή Αγροτική Πολιτική 2023-2027 (ΣΣ ΚΑΠ)», (Β' 7144).

12. Την με αριθ. πρωτ. 115150/ΕΥΚΕ 4023/02.11.2016 εγκύκλιο της ΕΥΚΕ με θέμα: «Οδηγίες αναφορικά με την αξιολόγηση πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας των πράξεων με τους κανόνες των Κρατικών Ενισχύσεων».

13. Την με αριθ. πρωτ. 99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1162/27.10.2023 εγκύκλιο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα: «Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων».

14. Το υπ' αριθ. 41364/ΕΥΚΕ 5317/05.04.2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα: «Πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων για έργα υποδομών πόσιμου ύδατος».

15. Το υπ' αριθ. 112292/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1359/27.11.2023 έγγραφο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα: «Διευκρινίσεις στις οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων».

16. Τη με αριθ. πρωτ. 63982/10.04.2025 διατύπωση γνώμης της Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων (ΕΥΚΕ-ΧΕ), που δόθηκε για το υπόδειγμα της πρόσκλησης.

17. Την υπ' αρ. 1/28.05.2026 απόφαση του υπ' αριθ. 5/2026 πρακτικού της ΕΔΠ LEADER ΣΣ ΚΑΠ της Αναπτυξιακής Καστοριάς ΑΕ ΟΤΑ, η οποία εγκρίνει την παρούσα πρόσκληση της Ομάδας Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ) Αναπτυξιακής Καστοριάς ΑΕ ΟΤΑ, προς τους δυνητικούς δικαιούχους για την υποβολή αιτήσεων στήριξης.

18. Το με αρ. πρωτ. 198025/27.07.2026 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Εφαρμογής Παρεμβάσεων Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΥΕ ΠΑΑ), με το οποίο δόθηκε η σύμφωνη γνώμη επί του σχεδίου πρόσκλησης της ΟΤΔ Αναπτυξιακής Καστοριάς ΑΕ ΟΤΑ προς τους δυνητικούς δικαιούχους για την υποβολή αιτήσεων στήριξης.

Κ Α Λ Ε Ι

Τους φορείς που εμπίπτουν στις παρακάτω κατηγορίες δυνητικών δικαιούχων:

α) τοπικοί φορείς του δημόσιου τομέα ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα, των οποίων η έδρα ή το παράρτημα να είναι εντός της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας και να δραστηριοποιούνται εντός της περιοχής παρέμβασης.

β) υφιστάμενα ή υπό ίδρυση νομικά πρόσωπα, που αποτελούν ιδιωτικούς φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με καταστατικό σκοπό την υλοποίηση αντίστοιχων έργων, σύμφωνα και με την επιλεξιμότητα που καθορίζεται στις υπο-παρεμβάσεις.

Ως Φορείς Δημοσίου Τομέα νοούνται: Δημόσιες υπηρεσίες και φορείς της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης, ανεξάρτητα της νομικής τους μορφής, συγκροτούν την έννοια του δημόσιου τομέα και περιλαμβάνονται στο «Μητρώο Υπηρεσιών και Φορέων της Ελληνικής Διοίκησης», έτσι όπως καταρτίζεται από το αρμόδιο υπουργείο σε ετήσια βάση.

Επιπλέον για τους δυνητικούς δικαιούχους ισχύουν τα εξής:

1. Για τα υπό ίδρυση νομικά πρόσωπα-φορείς, απαιτείται για την υποβολή της αίτησης στήριξης σχέδιο καταστατικού, καθώς και η ύπαρξη ΑΦΜ από κάποιον από τους συμμετέχοντες με έγγραφη συγκατάθεση των υπολοίπων.
2. Δικαιούχος δύναται να είναι το νομικό πρόσωπο που έχει συστήσει την ΟΤΔ ή μέλος που την απαρτίζει, συμπεριλαμβανομένων και των μελών της ΕΔΠ, καθώς επίσης και μέλη του ΔΣ του νομικού προσώπου, σε επίπεδο φορέων.
3. Αναφορικά με τις υπο-παρεμβάσεις Π3-77-4.1-5.1 και Π3-77-4.1-5.2, δικαιούχοι μπορούν να είναι μόνο τοπικοί φορείς του δημόσιου ή του ευρύτερου δημοσίου τομέα, ή τοπικοί σύλλογοι/οργανισμοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.
4. Δικαιούχοι στην παρέμβαση Π3-77-4.1 δύναται να είναι και η ΟΤΔ ή μέλος αυτής.
5. Για το σύνολο των υπο-παρεμβάσεων δικαιούχοι δύναται να είναι ο Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (ΟΦΥΠΕΚΑ), οι ορειβατικοί σύλλογοι, οι Εφορείες Αρχαιοτήτων, τα δασαρχεία και εθελοντικές οργανώσεις εγγεγραμμένες στο μητρώο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.
6. **Δυνητικοί Δικαιούχοι δεν μπορεί να είναι:**
 - i. εξωχώριες / υπεράκτιες εταιρείες,
 - ii. Φορείς/νομικά πρόσωπα στους οποίους έχουν επιβληθεί πρόστιμα τα οποία έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας και ειδικότερα για:
 - παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα/3 έλεγχοι), ή
 - αδήλωτη εργασία (2 πρόστιμα/2 έλεγχοι), σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 40, του ν. 4488/2017 (Α' 137).

**ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΕΡΓΩΝ (ΠΡΑΞΕΩΝ),
προκειμένου να ενταχθούν και χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο της παρέμβασης Π3-77-4.1 του ΣΣ
ΚΑΠ (για υπο-παρεμβάσεις Δημοσίου χαρακτήρα)**

Γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής των παρεμβάσεων:

Περιοχή εφαρμογής είναι ολόκληρη η περιοχή της Περιφερειακής Ενότητας Καστοριάς (Δήμοι: Καστοριάς, Άργους Ορεστικού και Νεστορίου) εξαιρουμένης της εντός σχεδίου πόλης περιοχής των Οικισμών της Καστοριάς και της Χλόης.

Σε ειδικές περιπτώσεις, και μετά από σχετική τεκμηρίωση, μπορεί να επιτρέπεται η υλοποίηση άυλων πράξεων ή πράξεων που αφορούν μόνο σε αγορά εξοπλισμού και δεν αφορούν σε κτιριακές υποδομές, στην εντός σχεδίου πόλης περιοχή των Οικισμών της Καστοριάς και της Χλόης, με την προϋπόθεση ότι τα έργα αυτά παρέχουν οφέλη κυρίως στον πληθυσμό της περιοχής παρέμβασης.

Πίνακας: Περιοχή εφαρμογής των παρεμβάσεων:

Περιφερειακή Ενότητα	Δήμος	Τοπική / Δημοτική Κοινότητα	Χαρακτηρισμός περιοχής*	LEADER ΣΣ ΚΑΠ '23-'27	
				Έκταση (km ²)	Μόνιμος Πληθυσμός
ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	Καστοριάς	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ (Έδρα: Καστοριά, η)		1.720,330	50.322
	Καστοριάς	ΔΗΜΟΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ (Έδρα: Καστοριά, η)		763,330	35.874
	Καστοριάς	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ		99,092	6.568
	Καστοριάς	Δημοτική Κοινότητα Μανιάκων		7,650	3.055
	Καστοριάς	Μανιάκοι,οι			3.055
	Καστοριάς	Τοπική Κοινότητα Αυγής	Μειονεκτική	7,227	159

Περιφερειακή Ενότητα	Δήμος	Τοπική / Δημοτική Κοινότητα	Χαρακτηρισμός περιοχής*	LEADER ΣΣ ΚΑΠ '23-'27	
				Έκταση (km ²)	Μόνιμος Πληθυσμός
	Καστοριάς	Αυγή,η			159
	Καστοριάς	Τοπική Κοινότητα Κορομηλέας	Ορεινή	12,823	342
	Καστοριάς	Κορομηλέα,η			342
	Καστοριάς	Τοπική Κοινότητα Λεύκης	Ορεινή	16,574	961
	Καστοριάς	Λεύκη,η			379
	Καστοριάς	Νέα Λεύκη,η			582
	Καστοριάς	Τοπική Κοινότητα Ομορφοκκλησιάς	Ορεινή	15,274	23
	Καστοριάς	Ομορφοκκλησιά,η			23
	Καστοριάς	Τοπική Κοινότητα Πενταβρύσου	Ορεινή	15,102	618
	Καστοριάς	Πεντάβρυσον,το			599
	Καστοριάς	Υψηλόν,το			19
	Καστοριάς	Τοπική Κοινότητα Τσάκονης	Μειονεκτική	7,351	288
	Καστοριάς	Τσάκονη,η			288
	Καστοριάς	Τοπική Κοινότητα Χιλιόδενδρου	Μειονεκτική	17,091	1.122
	Καστοριάς	Πορεία,η			512
	Καστοριάς	Χιλιόδενδρον,το			610
	Καστοριάς	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΓΙΩΝ ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ		97,340	2.138
	Καστοριάς	Τοπική Κοινότητα Βασιλειάδος	Ορεινή	33,982	453
	Καστοριάς	Αγία Παρασκευή,η			31
	Καστοριάς	Βασιλειάς,η			325
	Καστοριάς	Βέργα,η			97
	Καστοριάς	Τοπική Κοινότητα Κορησού	Ορεινή	29,626	1.020
	Καστοριάς	Άγιος Νικόλαος,ο			22
	Καστοριάς	Κορησός,η			998
	Καστοριάς	Τοπική Κοινότητα Λιθιάς	Ορεινή	15,403	311
	Καστοριάς	Λιθιά,η			311
	Καστοριάς	Τοπική Κοινότητα Μελισσοτόπου	Ορεινή	18,329	354
	Καστοριάς	Μελισσότοπος,ο			172
	Καστοριάς	Μονή Αγίων Αναργύρων,η			9
	Καστοριάς	Σταυροπόταμος,ο			173
	Καστοριάς	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΒΙΤΣΙΟΥ		135,028	1.275
	Καστοριάς	Τοπική Κοινότητα Βυσσινέας	Ορεινή		127
	Καστοριάς	Βυσσινέα,η			127
	Καστοριάς	Τοπική Κοινότητα Μεταμορφώσεως	Μειονεκτική	23,505	325
	Καστοριάς	Μεταμόρφωσις,η			139
	Καστοριάς	Φωτεινή,η			186
	Καστοριάς	Τοπική Κοινότητα Οξυάς	Ορεινή	13,328	41
	Καστοριάς	Οξυά,η			41
	Καστοριάς	Τοπική Κοινότητα Πολυκεράσου	Ορεινή	13,353	15
	Καστοριάς	Πολυκέρασον,το			15

Περιφερειακή Ενότητα	Δήμος	Τοπική / Δημοτική Κοινότητα	Χαρακτηρισμός περιοχής*	LEADER ΣΣ ΚΑΠ '23-'27	
				Έκταση (km ²)	Μόνιμος Πληθυσμός
	Καστοριάς	Τοπική Κοινότητα Σιδηροχωρίου	Ορεινή	16,077	82
	Καστοριάς	Σιδηροχώριον,το			82
	Καστοριάς	Τοπική Κοινότητα Τοιχίου	Μειονεκτική	13,453	685
	Καστοριάς	Τοιχίον,το			685
	Καστοριάς	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ		57,318	16.958
	Καστοριάς	Δημοτική Κοινότητα Καστοριάς		57,318	16.958
	Καστοριάς	Απόσκεπος,ο	Ορεινή		139
	Καστοριάς	Κεφαλάριον,το	Ορεινή		353
	Καστοριάς	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΑΣΤΡΑΚΙΟΥ		78,415	560
	Καστοριάς	Τοπική Κοινότητα Δενδροχωρίου	Ορεινή	36,170	266
	Καστοριάς	Δενδροχώριον,το			266
	Καστοριάς	Τοπική Κοινότητα Ιεροπηγής	Ορεινή	42,245	294
	Καστοριάς	Ιεροπηγή,η			294
	Καστοριάς	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΛΕΙΣΟΥΡΑΣ		37,069	259
	Καστοριάς	Τοπική Κοινότητα Κλεισούρας	Ορεινή	37,069	259
	Καστοριάς	Κλεισούρα,η			251
	Καστοριάς	Μονή Παναγίας,η			8
	Καστοριάς	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΟΡΕΣΤΙΩΝ		122,281	672
	Καστοριάς	Τοπική Κοινότητα Αγίου Αντωνίου	Ορεινή	15,828	50
	Καστοριάς	Άγιος Αντώνιος,ο			50
	Καστοριάς	Τοπική Κοινότητα Γάβρου	Ορεινή	20,422	363
	Καστοριάς	Γάβρος,ο			0
	Καστοριάς	Νέος Οικισμός,ο			363
	Καστοριάς	Τοπική Κοινότητα Κρανιώνος	Ορεινή	15,828	5
	Καστοριάς	Κρανιώνας,ο			5
	Καστοριάς	Τοπική Κοινότητα Μακροχωρίου	Ορεινή	30,983	117
	Καστοριάς	Μακροχώριον,το			117
	Καστοριάς	Τοπική Κοινότητα Μαυροκάμπου	Ορεινή	6,200	6
	Καστοριάς	Μαυρόκαμπος,ο			6
	Καστοριάς	Τοπική Κοινότητα Μελά	Ορεινή	22,126	118
	Καστοριάς	Άνω Μελάς,ο			30
	Καστοριάς	Μελάς,ο			88
	Καστοριάς	Τοπική Κοινότητα Χαλάρων	Ορεινή	12,149	13
	Καστοριάς	Χάλαρα,τα			13
	Καστοριάς	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΑΚΕΔΝΩΝ		37,614	3.220
	Καστοριάς	Τοπική Κοινότητα Δισπηλίου	Μειονεκτική	9,575	976
	Καστοριάς	Δισπήλιον,το			976
	Καστοριάς	Τοπική Κοινότητα Μαυροχωρίου	Μειονεκτική	18,387	1.497
	Καστοριάς	Κρεπενή,η			210
	Καστοριάς	Μαυροχώρι,το			1.287

Περιφερειακή Ενότητα	Δήμος	Τοπική / Δημοτική Κοινότητα	Χαρακτηρισμός περιοχής*	LEADER ΣΣ ΚΑΠ '23-'27	
				Έκταση (km ²)	Μόνιμος Πληθυσμός
	Καστοριάς	Τοπική Κοινότητα Πολυκάρπης	Μειονεκτική	9,652	747
	Καστοριάς	Πολυκάρπη,η			747
	Καστοριάς	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΕΣΟΠΟΤΑΜΙΑΣ		99,173	4.224
	Καστοριάς	Δημοτική Κοινότητα Μεσοποταμιάς	Μειονεκτική	22,726	2.955
	Καστοριάς	Κολοκυνθού,η			744
	Καστοριάς	Μεσοποταμιά,η			2.099
	Καστοριάς	Παλλινოსτούντες,οι			112
	Καστοριάς	Τοπική Κοινότητα Αγία Κυριακή	Ορεινή	13,844	263
	Καστοριάς	Αγία Κυριακή,η			263
	Καστοριάς	Τοπική Κοινότητα Καλοχωρίου	Μειονεκτική	16,068	398
	Καστοριάς	Καλοχώριον,το			398
	Καστοριάς	Τοπική Κοινότητα Οινόης	Ορεινή	24,421	475
	Καστοριάς	Οινόη,η			475
	Καστοριάς	Τοπική Κοινότητα Πτεριάς	Ορεινή	22,054	133
	Καστοριάς	Ακόντιον,το			0
	Καστοριάς	Κάτω Πτεριά, η			24
	Καστοριάς	Πτεριά,η			109
	Νεστορίου	ΔΗΜΟΣ ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ (Έδρα: Νεστόριον,το)		616,070	2.646
	Νεστορίου	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΚΡΙΤΩΝ		85,724	669
	Νεστορίου	Τοπική Κοινότητα Διποταμιάς	Ορεινή	30,175	462
	Νεστορίου	Διποταμιά,η			456
	Νεστορίου	Καλή Βρύση,η			0
	Νεστορίου	Μεσόβραχον,το			6
	Νεστορίου	Τοπική Κοινότητα Κομνηνάδων	Ορεινή	19,143	78
	Νεστορίου	Κομνηνάδες,οι			78
	Νεστορίου	Τοπική Κοινότητα Πολυανέμου	Ορεινή	15,052	11
	Νεστορίου	Πολυάνεμον,το			11
	Νεστορίου	Τοπική Κοινότητα Χιονάτου	Ορεινή	21,354	118
	Νεστορίου	Χιονάτον,το			118
	Νεστορίου	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΡΡΕΝΩΝ		134,600	548
	Νεστορίου	Τοπική Κοινότητα Επταχωρίου	Ορεινή	75,558	295
	Νεστορίου	Επταχώρι,το			295
	Νεστορίου	Τοπική Κοινότητα Ζούζουλης	Ορεινή	17,294	44
	Νεστορίου	Ζούζουλη,η			44
	Νεστορίου	Τοπική Κοινότητα Χρυσής	Ορεινή	41,748	209
	Νεστορίου	Πευκόφυτον,το			85
	Νεστορίου	Χρυσή,η			124
	Νεστορίου	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΓΡΑΜΟΥ		59,422	18
	Νεστορίου	Τοπική Κοινότητα Γράμου	Ορεινή	59,422	18
	Νεστορίου	Γράμος,ο			18

Περιφερειακή Ενότητα	Δήμος	Τοπική / Δημοτική Κοινότητα	Χαρακτηρισμός περιοχής*	LEADER ΣΣ ΚΑΠ '23-'27	
				Έκταση (km ²)	Μόνιμος Πληθυσμός
	Νεστορίου	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ		336,326	1.411
	Νεστορίου	Τοπική Κοινότητα Κοτύλης	Ορεινή	93,954	34
	Νεστορίου	Νέα Κοτύλη,η			34
	Νεστορίου	Τοπική Κοινότητα Κυψέλης	Ορεινή	36,733	56
	Νεστορίου	Κυψέλη,η			56
	Νεστορίου	Τοπική Κοινότητα Νεστορίου	Ορεινή	186,135	964
	Νεστορίου	Αγία Άννα,η			59
	Νεστορίου	Γιαννοχώρι,το			0
	Νεστορίου	Λειβαδοτόπι,το			15
	Νεστορίου	Μονόπυλο,το			0
	Νεστορίου	Νεστόριον,το			865
	Νεστορίου	Πεύκος,ο			18
	Νεστορίου	Στενά,τα			1
	Νεστορίου	Τρίλοφος,ο			6
	Νεστορίου	Τοπική Κοινότητα Πτελέας	Ορεινή	19,504	357
	Νεστορίου	Κάτω Πτελέα,η			57
	Νεστορίου	Κρανοχώριον,το			245
	Νεστορίου	Πτελέα,η			55
	Άργους Ορεστικού	ΔΗΜΟΣ ΑΡΓΟΥΣ ΟΡΕΣΤΙΚΟΥ (Έδρα: Άργος Ορεστικών,το)		340,730	11.802
	Άργους Ορεστικού	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΡΓΟΥΣ ΟΡΕΣΤΙΚΟΥ		206,396	8.903
	Άργους Ορεστικού	Δημοτική Κοινότητα Άργους Ορεστικού		29,248	7.482
	Άργους Ορεστικού	Άργος Ορεστικών,το			7.473
	Άργους Ορεστικού	Κρεμαστόν,το	Ορεινή		9
	Άργους Ορεστικού	Τοπική Κοινότητα Αγίου Ηλίας	Ορεινή	4,476	8
	Άργους Ορεστικού	Άγιος Ηλίας,ο			8
	Άργους Ορεστικού	Τοπική Κοινότητα Αμμουδάρας	Ορεινή	16,706	245
	Άργους Ορεστικού	Αμμουδάρα,η			61
	Άργους Ορεστικού	Αμπελοχώριον,το			134
	Άργους Ορεστικού	Βοτάνιον,το			50
	Άργους Ορεστικού	Τοπική Κοινότητα Ασπροκκλησιάς	Ορεινή	17,837	375
	Άργους Ορεστικού	Ασπροκκλησιά,η			358
	Άργους Ορεστικού	Ασπρονέριον,το			17
	Άργους Ορεστικού	Τοπική Κοινότητα Βράχου	Ορεινή	11,052	33
	Άργους Ορεστικού	Βράχος,ο			33
	Άργους Ορεστικού	Τοπική Κοινότητα Διαλεκτού	Ορεινή	13,101	133
	Άργους Ορεστικού	Βέλος,το			77
	Άργους Ορεστικού	Διαλεκτόν,το			56
	Άργους Ορεστικού	Τοπική Κοινότητα Καστανοφύτου	Ορεινή	9,227	44
	Άργους Ορεστικού	Άνω Περιβόλιον,το			19

Περιφερειακή Ενότητα	Δήμος	Τοπική / Δημοτική Κοινότητα	Χαρακτηρισμός περιοχής*	LEADER ΣΣ ΚΑΠ '23-'27	
				Έκταση (km ²)	Μόνιμος Πληθυσμός
	Άργους Ορεστικού	Καστανόφυτον,το			25
	Άργους Ορεστικού	Τοπική Κοινότητα Λάγκας	Ορεινή	18,554	41
	Άργους Ορεστικού	Λάγκα,η			41
	Άργους Ορεστικού	Τοπική Κοινότητα Λακκωμάτων	Ορεινή	19,130	218
	Άργους Ορεστικού	Κρύα Νερά,τα			16
	Άργους Ορεστικού	Λακκώματα,τα			97
	Άργους Ορεστικού	Λαχανόκηποι,οι			105
	Άργους Ορεστικού	Τοπική Κοινότητα Μελανθίου	Ορεινή	30,757	139
	Άργους Ορεστικού	Μελάνθιον,το			88
	Άργους Ορεστικού	Νίκη,η			41
	Άργους Ορεστικού	Πετροπουλάκιον,το			10
	Άργους Ορεστικού	Τοπική Κοινότητα Νοστίμου	Ορεινή	8,652	108
	Άργους Ορεστικού	Νόστιμον,το			108
	Άργους Ορεστικού	Τοπική Κοινότητα Σπηλαίων	Ορεινή	18,654	37
	Άργους Ορεστικού	Ζευγοστάσιον,το			6
	Άργους Ορεστικού	Σπήλαια,τα			31
	Άργους Ορεστικού	Τοπική Κοινότητα Σπήλιου	Ορεινή	8,952	40
	Άργους Ορεστικού	Ανθρόν,το			24
	Άργους Ορεστικού	Κερασώνα,η			2
	Άργους Ορεστικού	Σπήλιος,ο			14
	Άργους Ορεστικού	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΙΩΝΟΣ ΔΡΑΓΟΥΜΗ		134,335	2.899
	Άργους Ορεστικού	Τοπική Κοινότητα Αμπελοκήπων	Μειονεκτική	15,026	668
	Άργους Ορεστικού	Αμπελόκηποι,οι			668
	Άργους Ορεστικού	Τοπική Κοινότητα Βογατσικού	Ορεινή	36,678	549
	Άργους Ορεστικού	Άγιος Νικόλαος,ο			6
	Άργους Ορεστικού	Βογατσικό,το			543
	Άργους Ορεστικού	Τοπική Κοινότητα Γέρμα	Ορεινή	47,404	560
	Άργους Ορεστικού	Γέρμας,ο			560
	Άργους Ορεστικού	Τοπική Κοινότητα Κωσταραζίου	Ορεινή	27,027	751
	Άργους Ορεστικού	Κωσταράζιον,το			9
	Άργους Ορεστικού	Νέον Κωσταράζιον,το			742
	Άργους Ορεστικού	Τοπική Κοινότητα Μηλίτσας	Ορεινή	8,200	371
	Άργους Ορεστικού	Μηλίτσα,η			371
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ				1.717,185	33.856
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ (που εντάσσεται η περιοχή παρέμβασης)				1.720,330	50.322

1. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

Στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης δύναται να χρηματοδοτηθούν πράξεις δημόσιου χαρακτήρα που συμβάλουν με άμεσο ή έμμεσο τρόπο στην εξυπηρέτηση και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού και στην ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας, για την επίτευξη των στόχων της εγκεκριμένης τοπικής στρατηγικής. Οι εν λόγω παρεμβάσεις παρέχονται δωρεάν στο ευρύ κοινό, ή η όποια χρηματική συνεισφορά από το κοινό καλύπτει μέρος μόνο του πραγματικού κόστους της δραστηριότητας, δεν μεταβάλλει τον μη οικονομικό της χαρακτήρα και δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αποζημίωση για την παρεχόμενη υπηρεσία.

Τονίζεται ότι **άυλες πράξεις** χαρακτηρίζονται οι πράξεις που αφορούν σε ήπιες παρεμβάσεις όπως μεταφορά τεχνογνωσίας / έρευνα / υιοθέτηση απαιτήσεων προτύπων-πιστοποίηση, κ.ά., αλλά και γενικότερα παρεμβάσεις (όπως μελέτες, έρευνες, κ.λπ.) πλην εκείνων της υλικοτεχνικής υποδομής (όπως: κατασκευές τεχνικών έργων, αγορά και εγκατάσταση εξοπλισμού και μηχανημάτων, κ.λπ.).

Επισημαίνεται ότι για τις προτεινόμενες πράξεις που εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, αποτελεί κριτήριο αποκλεισμού η μη ύπαρξη οριστικής μελέτης.

Αναλυτικότερα, οι υπο-παρεμβάσεις που δύναται να υλοποιηθούν, μέσω των τοπικών στρατηγικών, όσον αφορά σε δημόσιου χαρακτήρα παρεμβάσεις είναι οι ακόλουθες:

Π3-77-4.1-3.1 Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού (παιδικοί σταθμοί, χώροι άθλησης, πολιτιστικά κέντρα κλπ).

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις δημόσιου χαρακτήρα που στοχεύουν στη δημιουργία ή στον εκσυγχρονισμό υποδομών ή/και υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού. Οι πράξεις θα πρέπει να συνδέονται με άμεσο τρόπο με μία ή περισσότερες ανάγκες του τοπικού προγράμματος. Τέτοιου είδους πράξεις μπορούν να είναι η δημιουργία παιδικών σταθμών, χώρων άθλησης, πολιτιστικών κέντρων και χώρων πολυδραστηριοτήτων για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού.

Προτεραιότητα δίνεται σε χώρους άθλησης και υποδομές πολιτισμού σε οικισμούς κάτω των 2.000 κατοίκων.

Η υπο-παρέμβαση αφορά σε μη ανταποδοτικές επενδύσεις όχι από ΜΜΕ. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να εξετάζονται και ad hoc τα έργα.

Ποσοστό Επιχορήγησης:

100% δυνάμει των παρ. 4γii και 4γιν του άρθρου 73 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

Δικαιούχοι:

α) τοπικοί φορείς του δημόσιου τομέα ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα, των οποίων η έδρα ή το παράρτημα να είναι εντός της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας και να δραστηριοποιούνται εντός της περιοχής παρέμβασης.

β) υφιστάμενα ή υπό ίδρυση νομικά πρόσωπα, που αποτελούν ιδιωτικούς φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με καταστατικό σκοπό την υλοποίηση αντίστοιχων έργων.

Ανάγκες που καλύπτει η υπο-παρέμβαση:

- Ανάδειξη και προβολή της πλούσιας πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς, καθώς και της τοπικής ταυτότητας.
- Ενίσχυση υποδομών αναψυχής, αναπλάσεων και λοιπών υποδομών μικρής κλίμακας.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Στρατηγικό Σχέδιο
ΚΑΠ 2023-2027

LEADER
Τοπική Ανάπτυξη με
Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι:

Η ανάπτυξη βασικών υπηρεσιών στην περιοχή εφαρμογής είναι ουσιαστικό στοιχείο της προσπάθειας αξιοποίησης του αναπτυξιακού δυναμικού και της προώθησης της βιωσιμότητας της περιοχής εφαρμογής. Συνεπώς, πρέπει να δοθεί στήριξη για πράξεις που συμβάλλουν στην ανάπτυξη βασικών υπηρεσιών που αντιστρέφουν τις τάσεις κοινωνικής και οικονομικής υποβάθμισης και απερήμωσης της περιοχής εφαρμογής.

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι, η συγκράτηση του πληθυσμού στην περιοχή εφαρμογής και ιδίως στις ορεινές περιοχές, μέσω της ανάπτυξης δραστηριοτήτων, αθλητισμού, πολιτιστικής εκπαίδευσης, και δραστηριοτήτων άλλων υπηρεσιών, που θα συμβάλλουν στην μείωση των εξαρτήσεων της περιοχής εφαρμογής από μεγαλύτερα αστικά κέντρα και στην άμβλυνση των ανισοτήτων μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών.

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης:

Περιοχή εφαρμογής είναι ολόκληρη η περιοχή της Περιφερειακής Ενότητας Καστοριάς (Δήμοι: Καστοριάς, Άργους Ορεστικού και Νεστορίου) εξαιρουμένης της εντός σχεδίου πόλης περιοχής των Οικισμών της Καστοριάς και της Χλόης.

Σε ειδικές περιπτώσεις, και μετά από σχετική τεκμηρίωση, μπορεί να επιτρέπεται η υλοποίηση άυλων πράξεων ή πράξεων που αφορούν μόνο σε αγορά εξοπλισμού και δεν αφορούν σε κτιριακές υποδομές, στην εντός σχεδίου πόλης περιοχή των Οικισμών της Καστοριάς και της Χλόης, με την προϋπόθεση ότι τα έργα αυτά παρέχουν οφέλη κυρίως στον πληθυσμό της περιοχής παρέμβασης.

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης ανέρχεται στο ποσό των 400.000 € ή των 20.000 € στις περιπτώσεις άυλων πράξεων, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο 5 της παρούσας πρόσκλησης και θα καλύπτουν δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- L41.01 Κτιριακές εγκαταστάσεις και έργα υποδομής και περιβάλλοντος χώρου
- L41.02 Μηχανολογικός Εξοπλισμός
- L41.03 Λοιπός Εξοπλισμός
 - ✓ εξοπλισμός γραφείου
 - ✓ οπτικοακουστικά μέσα
- L41.04 Εξοπλισμός ΑΠΕ
- L41.05 Δαπάνη αγοράς αυτοκινήτου
- L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- L41.07 Δαπάνες Ενημέρωσης Προβολής
 - ✓ Δημιουργία Ιστοσελίδας
 - ✓ Δαπάνες προβολής
 - ✓ Ανάπτυξη λογισμικού
- L41.09 Δαπάνες για απόκτηση γης
- L41.10 Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου.
 - ✓ Μελέτες εφαρμογής και πιστοποίησης συστημάτων ποιότητας
- ΣΔ Συνολική Δαπάνη (έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων)

Π3-77-4.1-3.2 Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών που στοχεύουν στην κοινωνική ένταξη, στην καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και στην ενσωμάτωση προσφύγων/μεταναστών.

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις δημόσιου χαρακτήρα που στοχεύουν στην δημιουργία υποδομών ή/και υπηρεσιών για την καταπολέμηση της φτώχειας, την κοινωνική ένταξη και την άρση του κοινωνικού αποκλεισμού κατηγοριών πολιτών, συμπεριλαμβανομένων και των προσφύγων και μεταναστών. Οι

πράξεις θα πρέπει να συνδέονται με άμεσο τρόπο με μία ή περισσότερες ανάγκες του τοπικού προγράμματος.

Κατά **προτεραιότητα** θα ενισχυθούν πράξεις που στοχεύουν στην ίδρυση ή ενίσχυση φορέων κοινωνικής προστασίας που επιδιώκουν την καταπολέμηση του κινδύνου της φτώχειας, μέσω της διασφάλισης της πρόσβαση ευάλωτων ομάδων σε επαρκείς πόρους και βασικά αγαθά καθώς και πράξεις που διασφαλίζουν την πρόσβαση ευάλωτων κοινωνικών ομάδων που διαμένουν σε απομακρυσμένους οικισμούς της περιοχής παρέμβασης σε υπηρεσίες κοινωνικής υποστήριξης και φροντίδας.

Απαιτείται η εξασφάλιση της συμπληρωματικότητας των πράξεων με τις αντίστοιχες δράσεις του ΕΚΤ και του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, που τυχόν υλοποιούνται στην περιοχή παρέμβασης.

Ποσοστό Επιχορήγησης:

100% δυνάμει των παρ. 4γii και 4γιν του άρθρου 73 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

Δικαιούχοι:

α) τοπικοί φορείς του δημόσιου τομέα ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα, των οποίων η έδρα ή το παράρτημα να είναι εντός της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας και να δραστηριοποιούνται εντός της περιοχής παρέμβασης.

β) υφιστάμενα ή υπό ίδρυση νομικά πρόσωπα, που αποτελούν ιδιωτικούς φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με καταστατικό σκοπό την υλοποίηση αντίστοιχων έργων.

Ανάγκες που καλύπτει η υπο-παρέμβαση:

- Σχεδιασμός ενεργειών τεχνολογικής αναβάθμισης και εκπαίδευσης των Κέντρων Κοινοτήτων (Φορείς διαχείρισης Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης, ΤΕΒΑ κ.τ.λ.).
- Ενίσχυση ενεργειών σύνδεσης των φορέων κοινωνικού αποκλεισμού με τους απομακρυσμένους δήμους και κοινότητες.

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι:

- η στήριξη ευπαθών ομάδων του πληθυσμού,
- η συγκράτηση του πληθυσμού στην περιοχή εφαρμογής και ιδίως στις ορεινές περιοχές, μέσω της ίδρυσης ή της βελτίωσης φορέων κοινωνικής μέριμνας, που συμβάλλουν στην κοινωνική ένταξη, την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και την ενσωμάτωση προσφύγων / μεταναστών.

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης:

Περιοχή εφαρμογής είναι ολόκληρη η περιοχή της Περιφερειακής Ενότητας Καστοριάς (Δήμοι: Καστοριάς, Άργους Ορεστικού και Νεστορίου) εξαιρουμένης της εντός σχεδίου πόλης περιοχής των Οικισμών της Καστοριάς και της Χλόης.

Σε ειδικές περιπτώσεις, και μετά από σχετική τεκμηρίωση, μπορεί να επιτρέπεται η υλοποίηση άυλων πράξεων ή πράξεων που αφορούν μόνο σε αγορά εξοπλισμού και δεν αφορούν σε κτιριακές υποδομές, στην εντός σχεδίου πόλης περιοχή των Οικισμών της Καστοριάς και της Χλόης, με την προϋπόθεση ότι τα έργα αυτά παρέχουν οφέλη κυρίως στον πληθυσμό της περιοχής παρέμβασης.

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης ανέρχεται στο ποσό των **400.000 € ή των 20.000 € στις περιπτώσεις άυλων πράξεων**, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στην Κεφάλαιο 5 της παρούσας πρόσκλησης και θα καλύπτουν δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- L41.01 Κτιριακές εγκαταστάσεις και έργα υποδομής και περιβάλλοντος χώρου
- L41.02 Μηχανολογικός Εξοπλισμός

- L41.03 Λοιπός Εξοπλισμός
 - ✓ εξοπλισμός γραφείου
 - ✓ οπτικοακουστικά μέσα
- L41.04 Εξοπλισμός ΑΠΕ
- L41.05 Δαπάνη αγοράς αυτοκινήτου
- L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- L41.07 Δαπάνες Ενημέρωσης Προβολής
 - ✓ Δημιουργία Ιστοσελίδας
 - ✓ Δαπάνες ενημέρωσης-προβολής
 - ✓ Ανάπτυξη λογισμικού
 - ✓ Ημερίδες/εργαστήρια ενημέρωσης και εκπαίδευσης των ωφελούμενων
- L41.09 Δαπάνες για απόκτηση γης
- L41.10 Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου.
 - ✓ Μελέτες εφαρμογής και πιστοποίησης συστημάτων ποιότητας
- ΣΔ Συνολική Δαπάνη (έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων)

Π3-77-4.1-4.1 Έργα υποδομών μικρής κλίμακας.

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις τοπικών υποδομών μικρής κλίμακας όπως δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης εντός οικισμών και επισκευή και ενεργειακή αναβάθμιση δημόσιων κτηρίων, για την εγκατάσταση τοπικών υπηρεσιών εξυπηρέτησης του τοπικού πληθυσμού.

Σημειώνεται, ότι στο πλαίσιο υλοποίησης των παραπάνω υποδομών, δύναται να εκτελεστούν εργασίες/φυσικό αντικείμενο εκτός οικισμού, μόνο στην περίπτωση που στοχεύουν αποκλειστικά στην εξυπηρέτηση των κατοίκων των οικισμών.

Η υπο-παρέμβαση αφορά σε υποδομές μικρής κλίμακας και υλοποιείται σε οικισμούς κάτω των 2.000 κατοίκων.

Ποσοστό Επιχορήγησης:

100% δυνάμει των παρ. 4γii και 4γιν του άρθρου 73 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

Δικαιούχοι:

α) τοπικοί φορείς του δημόσιου τομέα ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα, των οποίων η έδρα ή το παράρτημα να είναι εντός της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας και να δραστηριοποιούνται εντός της περιοχής παρέμβασης.

Ανάγκες που καλύπτει η υπο-παρέμβαση:

- Έργα υποδομών μικρής κλίμακας δικτύων ύδρευσης (αντλιοστάσια, δεξαμενές-καταθλιπτικοί αγωγοί) και αποχέτευσης (compact βιολογικοί καθαρισμοί) για οικισμούς κάτω των 2.000 κατοίκων
- Έργα υποδομών μικρής κλίμακας διαχείρισης απορριμάτων, δημιουργία Πράσινων σημείων σε οικισμούς κάτω των 2.000 κατοίκων & Κέντρων Δημιουργικής Επαναχρησιμοποίησης Υλικών

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι:

Οι ελλείψεις υποδομές αποχέτευσης και ύδρευσης των αγροτικών περιοχών (κυρίως σε μικρούς οικισμούς των ορεινών περιοχών), μπορεί να «κωδικοποιηθούν» ως ευημερία και ποιότητα ζωής, αποτελούν απειλή για την περιοχή, διότι, μπορεί να οδηγήσουν στην πληθυσμιακή αποδυνάμωση, με το πρόβλημα να καθίσταται εντονότερο για τους κατοίκους των αραιοκατοικημένων, απομακρυσμένων και ορεινών περιοχών.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Στρατηγικό Σχέδιο
ΚΑΠ 2023-2027

LEADER
Τοπική Ανάπτυξη με
Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι η ανάπτυξη τοπικών υποδομών που αντιστρέφουν τις τάσεις κοινωνικής και οικονομικής υποβάθμισης και πληθυσμιακής απερήμωσης στα χωριά της περιοχής εφαρμογής, ως ουσιαστικό στοιχείο της προσπάθειας αξιοποίησης του αναπτυξιακού δυναμικού και της προώθησης της βιωσιμότητας της περιοχής εφαρμογής.

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης:

Περιοχή εφαρμογής είναι ολόκληρη η περιοχή της Περιφερειακής Ενότητας Καστοριάς (Δήμοι: Καστοριάς, Άργους Ορεστικού και Νεστορίου) εξαιρουμένης της εντός σχεδίου πόλης περιοχής των Οικισμών της Καστοριάς και της Χλόης.

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης ανέρχεται στο ποσό των **400.000 €**, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στην Κεφάλαιο 5 της παρούσας πρόσκλησης και θα καλύπτουν δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- ΣΔ Συνολική Δαπάνη (έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων)

Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν σε συνήθεις παρεμβάσεις συντήρησης οδών, εκτός αν αφορούν δαπάνες αποκατάστασης του οδοστρώματος, όπως στις περιπτώσεις πράξεων που αφορούν σε εγκατάσταση δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης.

Επισημαίνεται ότι είναι υποχρεωτική η ασφαλτόστρωση ή η τσιμεντόστρωση των οδών.

Π3-77-4.1-4.2 Ενίσχυση υπηρεσιών και υποδομών αναψυχής, ανάπλασης, τουριστικών πληροφοριών και λοιπών υποδομών μικρής κλίμακας.

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε υποδομές αναψυχής, ανάπλασης οικισμών / περιοχών, τουριστικών πληροφοριών και λοιπών υποδομών μικρής κλίμακας, όπως σημάνσεις, κοινόχρηστοι χώροι, προβολή προώθηση περιοχών, ποδηλατικές διαδρομές, κ.λπ.

Προτεραιότητα σε οικισμούς κάτω των 2.000 κατοίκων.

Ποσοστό Επιχορήγησης :

100% δυνάμει των παρ. 4γii και 4γιν του άρθρου 73 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

Δικαιούχοι:

α) τοπικοί φορείς του δημόσιου τομέα ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα, των οποίων η έδρα ή το παράρτημα να είναι εντός της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας και να δραστηριοποιούνται εντός της περιοχής παρέμβασης.

β) υφιστάμενα ή υπό ίδρυση νομικά πρόσωπα, που αποτελούν ιδιωτικούς φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με καταστατικό σκοπό την υλοποίηση αντίστοιχων έργων,

Ανάγκες που καλύπτει η υπο-παρέμβαση:

- Ενίσχυση υποδομών αναψυχής, αναπλάσεων και λοιπών υποδομών μικρής κλίμακας.

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι:

Η τοπική στρατηγική, αναγνωρίζει ότι η αποτελεσματική αξιοποίηση των τοπικών φυσικών πόρων και πλεονεκτημάτων αυξάνει την προστιθέμενη αξία της περιοχής για τους κατοίκους της. Το πλούσιο ιστορικό, θρησκευτικό, φυσικό, πολιτιστικό, τοπιακό και περιβαλλοντικό απόθεμα της περιοχής (περιοχές Natura 2000 και άλλες) αποτελεί και πόλο έλξης επισκεπτών.

Η υπο-παρέμβαση στοχεύει σε έργα μικρής κλίμακας, όπως άλση, μονοπάτια, διαδρομές, αξιοθέατα, παρατηρητήρια και θέσεις θέας, κ.ά., τα οποία συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων της τοπικής στρατηγικής και στη βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής.

Επίσης, μέσω της υπο-παρέμβασης μπορούν να υλοποιηθούν πράξεις οι οποίες αφορούν στην τουριστική προβολή και εξυπηρέτηση των επισκεπτών της περιοχής εφαρμογής. Οποιαδήποτε πράξη τουριστικής φύσης ενταχθεί, πρέπει να στοχεύει αποκλειστικά στην εξυπηρέτηση των επισκεπτών (ενδεικτικά: δημιουργία, βελτίωση και ο εκσυγχρονισμός των τοπικών κέντρων και σημείων τουριστικής πληροφόρησης, παραγωγή πληροφοριακού και τουριστικού υλικού) και όχι στην προβολή της περιοχής με στόχο την αύξηση της επισκεψιμότητας ή την προβολή προϊόντων που συνδέονται και εξυπηρετούν ιδιωτικά συμφέροντα.

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης:

Περιοχή εφαρμογής είναι ολόκληρη η περιοχή της Περιφερειακής Ενότητας Καστοριάς (Δήμοι: Καστοριάς, Άργους Ορεστικού και Νεστορίου) εξαιρουμένης της εντός σχεδίου πόλης περιοχής των Οικισμών της Καστοριάς και της Χλόης.

Σε ειδικές περιπτώσεις, και μετά από σχετική τεκμηρίωση, μπορεί να επιτρέπεται η υλοποίηση άυλων πράξεων ή πράξεων που αφορούν μόνο σε αγορά εξοπλισμού και δεν αφορούν σε κτιριακές υποδομές, στην εντός σχεδίου πόλης περιοχή των Οικισμών της Καστοριάς και της Χλόης, με την προϋπόθεση ότι τα έργα αυτά παρέχουν οφέλη κυρίως στον πληθυσμό της περιοχής παρέμβασης.

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης ανέρχεται στο ποσό των **400.000 € ή των 20.000 € στις περιπτώσεις άυλων πράξεων**, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στην Κεφάλαιο 5 της παρούσας πρόσκλησης και θα καλύπτουν δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- L41.01 Κτιριακές εγκαταστάσεις και έργα υποδομής και περιβάλλοντος χώρου
- L41.02 Μηχανολογικός Εξοπλισμός
- L41.03 Λοιπός Εξοπλισμός
 - ✓ εξοπλισμός γραφείου
 - ✓ οπτικοακουστικά μέσα
- L41.04 Εξοπλισμός ΑΠΕ
- L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- L41.07 Δαπάνες Ενημέρωσης Προβολής
 - ✓ Δημιουργία Ιστοσελίδας
 - ✓ Δαπάνες ενημέρωσης-προβολής
 - ✓ Ανάπτυξη λογισμικού
- L41.09 Δαπάνες για απόκτηση γης
- L41.10 Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου.
 - ✓ Μελέτες εφαρμογής και πιστοποίησης συστημάτων ποιότητας
- ΣΔ Συνολική Δαπάνη (έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων)

Στο πλαίσιο της υπο-παρέμβασης δεν είναι επιλέξιμη η διοργάνωση/συμμετοχή σε εκθέσεις, καθώς και η διοργάνωση/συμμετοχή με τουριστικούς operators.

Π3-77-4.1-5.1 Ενίσχυση πολιτιστικών ή αθλητικών εκδηλώσεων.

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε διενέργεια πολιτιστικών ή αθλητικών εκδηλώσεων. Ειδικότερα, επιλέξιμες είναι κατά προτεραιότητα οι εκδηλώσεις οι οποίες, σύμφωνα με τη SWOT ανάλυση του τοπικού προγράμματος, αποδεδειγμένα συμβάλουν στην τοπική στρατηγική.

Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να εξετάζονται και ad hoc τα έργα για την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης.

Ποσοστό Επιχορήγησης:

75% δυνάμει του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2831.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Στρατηγικό Σχέδιο
ΚΑΠ 2023-2027

LEADER
Τοπική Ανάπτυξη με
Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων

Δικαιούχοι:

α) τοπικοί φορείς του δημόσιου τομέα ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα, των οποίων η έδρα ή το παράρτημα να είναι εντός της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας και να δραστηριοποιούνται εντός της περιοχής παρέμβασης.

β) υφιστάμενα ή υπό ίδρυση νομικά πρόσωπα, που αποτελούν ιδιωτικούς φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με καταστατικό σκοπό την υλοποίηση αντίστοιχων έργων,

Ανάγκες που καλύπτει η υπο-παρέμβαση:

- Στήριξη εκδηλώσεων που αναδεικνύουν την ιδιαίτερη ταυτότητα και τα τοπικά προϊόντα της περιοχής.
- Ανάδειξη και προβολή της πλούσιας πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς, καθώς και της τοπικής ταυτότητας.

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι:

Σημαντικές είναι για την περιοχή οι πολιτιστικές εκδηλώσεις, γιορτές και άλλες δραστηριότητες πολιτιστικού χαρακτήρα, οι οποίες αποδεδειγμένα σχετίζονται και συμβάλουν στην ανάδειξη και στην προβολή της πλούσιας τοπικής πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς, καθώς και της τοπικής ταυτότητας. Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι,

- η ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων ανάδειξης και διατήρησης της τοπικής κληρονομιάς,
- η στήριξη πολιτιστικών φορέων για μικρής κλίμακας υποδομές,
- η ενίσχυση πολιτιστικών, καλλιτεχνικών και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων καθώς επίσης και
- η προώθηση της κατανόησης της σημασίας που έχει η προστασία και η προώθηση της πολυμορφίας της πολιτιστικής έκφρασης.

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης:

Περιοχή εφαρμογής είναι ολόκληρη η περιοχή της Περιφερειακής Ενότητας Καστοριάς (Δήμοι: Καστοριάς, Άργους Ορεστικού και Νεστορίου) εξαιρουμένης της εντός σχεδίου πόλης περιοχής των Οικισμών της Καστοριάς και της Χλόης.

Σε ειδικές περιπτώσεις, και μετά από σχετική τεκμηρίωση, μπορεί να επιτρέπεται η υλοποίηση άυλων πράξεων ή πράξεων που αφορούν μόνο σε αγορά εξοπλισμού και δεν αφορούν σε κτιριακές υποδομές, στην εντός σχεδίου πόλης περιοχή των Οικισμών της Καστοριάς και της Χλόης, με την προϋπόθεση ότι τα έργα αυτά παρέχουν οφέλη κυρίως στον πληθυσμό της περιοχής παρέμβασης.

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης ανέρχεται στο ποσό των **20.000 €**, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στην Κεφάλαιο 5 της παρούσας πρόσκλησης και θα καλύπτουν δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- L41.08 Οργάνωση Πολιτιστικών Δρώμενων
 - ✓ Δαπάνες προβολής
 - ✓ Μίσθωση χώρου και εξοπλισμού και οπτικοακουστικών μέσων
 - ✓ Παραγωγή υλικού καταγραφής της εκδήλωσης

Η δαπάνη για την νοιοκίαση χημικών τουαλετών στον χώρο της εκδήλωσης για την εξυπηρέτηση των παρευρισκόμενων, είναι επιλέξιμη μόνο αν συμπεριλαμβάνει πρόβλεψη και για τουαλέτα ΑΜΕΑ.

Π3-77-4.1-5.2 Ενίσχυση μελετών, υπηρεσιών και υποδομών που συνδέονται με τον πολιτισμό και την αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε αποκατάσταση, αναβάθμιση και ανάδειξη των πολιτιστικών τοπικών στοιχείων της περιοχής. Οι πράξεις θα πρέπει να συνδέονται με άμεσο τρόπο με μία ή περισσότερες ανάγκες του τοπικού προγράμματος.

Προτεραιότητα θα δοθεί σε πράξεις αποκατάστασης μνημείων πολιτιστικής κληρονομιάς, που συμβάλουν στην ανάδειξη και προβολή της πλούσιας πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς, καθώς και της τοπικής ταυτότητας.

Ποσοστό Επιχορήγησης:

100% δυνάμει των παρ. 4γii και 4γιν του άρθρου 73 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

Δικαιούχοι:

α) τοπικοί φορείς του δημόσιου τομέα ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα, των οποίων η έδρα ή το παράρτημα να είναι εντός της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας και να δραστηριοποιούνται εντός της περιοχής παρέμβασης.

β) υφιστάμενα ή υπό ίδρυση νομικά πρόσωπα, που αποτελούν ιδιωτικούς φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με καταστατικό σκοπό την υλοποίηση αντίστοιχων έργων.

Ανάγκες που καλύπτει η υπο-παρέμβαση:

- Ανάδειξη και προβολή της πλούσιας πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς, καθώς και της τοπικής ταυτότητας.
- Αποκατάσταση και προβολή πολιτιστικών μνημείων έτσι ώστε να καταστούν επισκέψιμα.

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι:

Η δημιουργία, βελτίωση και ή επέκταση υπηρεσιών και υποδομών που συνδέονται με τον πολιτισμό, καθώς και η αποκατάσταση και αναβάθμιση των πολιτιστικών στοιχείων και της πολιτιστικής κληρονομιάς της περιοχής, ειδικότερα δε,

- η ανάδειξη της λαογραφικής, αγροτικής, πολιτιστικής, μουσικής κληρονομιάς, με την δημιουργία μουσείων - συλλογών – εκθετηρίων,
- η αποκατάσταση μνημείων, χώρων παρουσίασης παραδοσιακών τεχνικών, χώρων άσκησης πολιτιστικών δραστηριοτήτων,
- η βελτίωση της πρόσβασης του κοινού στα πολιτιστικά κέντρα ή τους χώρους πολιτιστικής κληρονομιάς, και
- η βελτίωση της προσπελασιμότητας των ατόμων με ειδικές ανάγκες σε πολιτιστικά αγαθά.

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης:

Περιοχή εφαρμογής είναι ολόκληρη η περιοχή της Περιφερειακής Ενότητας Καστοριάς (Δήμοι: Καστοριάς, Άργους Ορεστικού και Νεστορίου) εξαιρουμένης της εντός σχεδίου πόλης περιοχής των Οικισμών της Καστοριάς και της Χλόης.

Σε ειδικές περιπτώσεις, και μετά από σχετική τεκμηρίωση, μπορεί να επιτρέπεται η υλοποίηση άυλων πράξεων ή πράξεων που αφορούν μόνο σε αγορά εξοπλισμού και δεν αφορούν σε κτιριακές υποδομές, στην εντός σχεδίου πόλης περιοχή των Οικισμών της Καστοριάς και της Χλόης, με την προϋπόθεση ότι τα έργα αυτά παρέχουν οφέλη κυρίως στον πληθυσμό της περιοχής παρέμβασης.

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης ανέρχεται στο ποσό των **400.000 € ή των 20.000 € στις περιπτώσεις άυλων πράξεων**, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στην Κεφάλαιο 5 της παρούσας πρόσκλησης και θα καλύπτουν δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- L41.01 Κτιριακές εγκαταστάσεις και έργα υποδομής και περιβάλλοντος χώρου
- L41.02 Μηχανολογικός Εξοπλισμός
- L41.03 Λοιπός Εξοπλισμός
 - ✓ εξοπλισμός γραφείου

- ✓ οπτικοακουστικά μέσα
- L41.04 Εξοπλισμός ΑΠΕ
- L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- L41.07 Δαπάνες Ενημέρωσης Προβολής
 - ✓ Δημιουργία Ιστοσελίδας
 - ✓ Δαπάνες ενημέρωσης-προβολής
 - ✓ Ανάπτυξη λογισμικού
 - ✓ Δημιουργία ντοκιμαντέρ
- L41.09 Δαπάνες για απόκτηση γης
- L41.10 Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου.
 - ✓ Μελέτες εφαρμογής και πιστοποίησης συστημάτων ποιότητας
 - ✓ Έρευνες, καταγραφή πολιτιστικών, ιστορικών και λαογραφικών στοιχείων
- ΣΔ Συνολική Δαπάνη (έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων)

Π3-77-4.1-6.1 Έργα αναβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος με σκοπό την ανάδειξη αυτών.

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε υπηρεσίες και υποδομές, με σκοπό την αναβάθμιση και ανάδειξη φυσικών τοπίων, όπως θέσεις θέας, μονοπάτια, κλπ. Οι πράξεις θα πρέπει να συνδέονται με άμεσο τρόπο με μία ή περισσότερες ανάγκες του τοπικού προγράμματος.

Προτεραιότητα στην υπο-παρέμβαση έχουν οι περιοχές Natura 2000, η περιοχή των Οντρίων, και οι φυσικές περιοχές που αποδεδειγμένα διαθέτουν υψηλή βιοποικιλότητα και χρήζουν προστασίας και ανάδειξης.

Ποσοστό Επιχορήγησης:

100% δυνάμει του των παρ. 4γii και 4γιν του άρθρου 73 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

Δικαιούχοι:

α) τοπικοί φορείς του δημόσιου τομέα ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα που έχουν την σχετική αρμοδιότητα, όπως ο ΟΦΥΠΕΚΑ.

Ανάγκες που καλύπτει η υπο-παρέμβαση:

- Ανάδειξη της βιοποικιλότητας και της αισθητικής αξίας των προστατευόμενων περιοχών Natura 2000 και των παραποτάμιων περιοχών, με καινοτόμες και συνεργατικές παρεμβάσεις, στην κατεύθυνση της αξιοποίησής τους για την ενίσχυση της τοπικής ταυτότητας και του οικοτουρισμού.
- Αντιμετώπιση της απώλειας βιοποικιλότητας στις περιοχές υψηλής οικολογικής αξίας, με προτεραιότητα στις περιοχές Natura 2000, και προστασία έναντι των απειλών από την γεωργική δραστηριότητα και τα εισβλητικά είδη, με σχεδιασμό που θα επιτυγχάνει συνέργειες με την Κοινοτική, Εθνική και Περιφερειακή περιβαλλοντική πολιτική.
- Αποκατάσταση, διατήρηση και βελτίωση των προστατευόμενων περιοχών, των υψηλής αξίας οικοτόπων και ειδών, με υλοποίηση έργων που προτείνονται από ειδικά σχέδια διαχείρισης.

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι:

η προστασία των φυσικών οικοσυστημάτων, η αναβάθμιση και ανάδειξη των φυσικών τοπίων, όπως θέσεις θέας, κ.λπ.

Το φυσικό περιβάλλον αποτυπώνει την αρμονία των φυσικών χαρακτηριστικών του χώρου της αγροτικής περιοχής, με τις ανθρώπινες δραστηριότητες στην διαδρομή της ιστορίας.

Είναι σημαντικός και μοναδικός φυσικός και τοπικός πόρος για την περιοχή, όλες τις εποχές του έτους, και χρήζει προστασίας και ανάδειξης. Ιδιαίτερης αξίας είναι οι περιοχές Natura 2000 (Γράμμος και λίμνη Ορεστιάς), διότι έχουν υψηλή βιοποικιλότητα.

Τα έργα περιορίζονται από τις οικολογικές ιδιαιτερότητες των περιοχών που εκτελούνται, και πρέπει να ενσωματώνουν τις Εθνικές και Κοινοτικές πολιτικές, να λαμβάνουν υπόψη τους την κλιματική αλλαγή και να στοχεύουν στην αειφορία, στον σεβασμό του φυσικού περιβάλλοντος, στην διατήρηση της τοπικής ταυτότητας και στην ήπια αξιοποίηση των τοπικών φυσικών πόρων.

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης:

Περιοχή εφαρμογής είναι ολόκληρη η περιοχή της Περιφερειακής Ενότητας Καστοριάς (Δήμοι: Καστοριάς, Άργους Ορεστικού και Νεστορίου) εξαιρουμένης της εντός σχεδίου πόλης περιοχής των Οικισμών της Καστοριάς και της Χλόης.

Σε ειδικές περιπτώσεις, και μετά από σχετική τεκμηρίωση, μπορεί να επιτρέπεται η υλοποίηση άυλων πράξεων ή πράξεων που αφορούν μόνο σε αγορά εξοπλισμού και δεν αφορούν σε κτιριακές υποδομές, στην εντός σχεδίου πόλης περιοχή των Οικισμών της Καστοριάς και της Χλόης, με την προϋπόθεση ότι τα έργα αυτά παρέχουν οφέλη κυρίως στον πληθυσμό της περιοχής παρέμβασης.

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης ανέρχεται στο ποσό των **400.000 € ή των 20.000 € στις περιπτώσεις άυλων πράξεων €**, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στην Κεφάλαιο 5 της παρούσας πρόσκλησης και θα καλύπτουν δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- L41.01 Κτιριακές εγκαταστάσεις και έργα υποδομής και περιβάλλοντος χώρου
- L41.02 Μηχανολογικός Εξοπλισμός
- L41.03 Λοιπός Εξοπλισμός
 - ✓ εξοπλισμός γραφείου
 - ✓ οπτικοακουστικά μέσα
- L41.04 Εξοπλισμός ΑΠΕ
- L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- L41.07 Δαπάνες Ενημέρωσης Προβολής
 - ✓ Δαπάνες ενημέρωσης-προβολής
 - ✓ Ανάπτυξη λογισμικού
 - ✓ Ημερίδες/εργαστήρια προβολής φυσικού περιβάλλοντος
- L41.10 Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου.
 - ✓ Μελέτη/καταγραφή στοιχείων του φυσικού περιβάλλοντος
- ΣΔ Συνολική Δαπάνη (έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων)

Π3-77-4.1-6.2 Έργα πράσινων υποδομών "green infrastructure" για την πρόληψη και αντιμετώπιση των κινδύνων από φυσικές καταστροφές.

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε υποδομές, με σκοπό την πρόληψη των κινδύνων από φυσικές καταστροφές, όπως πλημμύρες και πυρκαγιές. Οι πράξεις θα πρέπει να συνδέονται με άμεσο τρόπο με μία ή περισσότερες ανάγκες του τοπικού προγράμματος.

Προτεραιότητα στην υπο-παρέμβαση έχουν οι περιοχές Natura 2000, η περιοχή των Οντρίων και η παραμεθόρια ζώνη με την Αλβανία.

Ποσοστό Επιχορήγησης:

100% δυνάμει του των παρ. 4γii και 4γιν του άρθρου 73 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

Δικαιούχοι:

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Στρατηγικό Σχέδιο
ΚΑΠ 2023-2027

LEADER
Τοπική Αξιοποίηση με
Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων

α) τοπικοί φορείς του δημόσιου τομέα ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα που έχουν την σχετική αρμοδιότητα, όπως: ο ΟΦΥΠΕΚΑ και εθελοντικές οργανώσεις εγγεγραμμένες στο μητρώο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.

Ανάγκες που καλύπτει η υπο-παρέμβαση:

- Προστασία των υψηλής αξίας φυσικών οικοσυστημάτων του Γράμμου, των Οντρίων και του Βιτσιού, με προτεραιότητα στην προστασία από τις δασικές πυρκαγιές.

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι:

η πρόληψη και αντιμετώπιση των κινδύνων από φυσικές καταστροφές και δασικές πυρκαγιές. Το φυσικό περιβάλλον της Π.Ε. Καστοριάς, ιδίως οι περιοχές Natura 2000, είναι σημαντικός και μοναδικός φυσικός πόρος για την περιοχή, έχει μεγάλη βιοποικιλότητα, που χρήζει προστασίας. Για τα φυσικά οικοσυστήματα της περιοχής, διαρκής κίνδυνος με καταστροφικές συνέπειες, είναι οι δασικές πυρκαγιές. Το πρόβλημα εστιάζεται στην παραμεθόρια ζώνη με την Αλβανία από πυρκαγιές που εισέρχονται στον Ελλαδικό χώρο και στις περιοχές υψηλής βιοποικιλότητας όπως είναι οι περιοχές Natura 2000, και η περιοχή των Οντρίων.

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης:

Περιοχή εφαρμογής είναι ολόκληρη η περιοχή της Περιφερειακής Ενότητας Καστοριάς (Δήμοι: Καστοριάς, Άργους Ορεστικού και Νεστορίου) εξαιρουμένης της εντός σχεδίου πόλης περιοχής των Οικισμών της Καστοριάς και της Χλόης.

Σε ειδικές περιπτώσεις, και μετά από σχετική τεκμηρίωση, μπορεί να επιτρέπεται η υλοποίηση άυλων πράξεων ή πράξεων που αφορούν μόνο σε αγορά εξοπλισμού και δεν αφορούν σε κτιριακές υποδομές, στην εντός σχεδίου πόλης περιοχή των Οικισμών της Καστοριάς και της Χλόης, με την προϋπόθεση ότι τα έργα αυτά παρέχουν οφέλη κυρίως στον πληθυσμό της περιοχής παρέμβασης.

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης ανέρχεται στο ποσό των 400.000 € ή των 20.000 € στις περιπτώσεις άυλων πράξεων €, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στην Κεφάλαιο 5 της παρούσας πρόσκλησης και θα καλύπτουν δαπάνες που ενδεικτικά θα αφορούν σε:

- L41.01 Κτιριακές εγκαταστάσεις και έργα υποδομής και περιβάλλοντος χώρου
- L41.03 Λοιπός Εξοπλισμός
 - ✓ εξοπλισμός γραφείου
 - ✓ οπτικοακουστικά μέσα
- L41.05 Δαπάνη αγοράς αυτοκινήτου
- L41.06 Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου
- L41.07 Δαπάνες Ενημέρωσης Προβολής
 - ✓ Δαπάνη ημερίδων περιβαλλοντικής ενημέρωσης και αντιμετώπισης των κινδύνων από φυσικές καταστροφές
 - ✓ Ανάπτυξη λογισμικού
 - ✓ Δαπάνες σχεδιασμού και παραγωγής υλικού για το φυσικό περιβάλλον και αντιμετώπιση των κινδύνων από φυσικές καταστροφές
- L41.10 Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου.
- ΣΔ Συνολική Δαπάνη (έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων)

2. ΔΕΙΚΤΕΣ

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν σε κάθε προκηρυσσόμενη υπο-παρέμβαση, θα πρέπει να συνεισφέρουν στην εκπλήρωση των παρακάτω δεικτών:

Πίνακας 1: Δείκτες αποτελέσματος

Δείκτες αποτελέσματος	Περιγραφή δείκτη	Υπο-παρεμβάσεις που αφορά	Τρόπος συμπλήρωσης
R.41	Σύνδεση της αγροτικής Ευρώπης: Ποσοστό του αγροτικού πληθυσμού που επωφελείται από καλύτερη πρόσβαση σε υπηρεσίες και υποδομές μέσω της στήριξης της ΚΓΠ	ΟΛΕΣ ΕΚΤΟΣ της Π3-77-4.1-3.2	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ
R.42	Πρώθηση της κοινωνικής ένταξης: Αριθμός ατόμων που καλύπτονται από έργα κοινωνικής ένταξης που λαμβάνουν στήριξη	Π3-77-4.1-3.2	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ
R.27	Αριθμός πράξεων που συμβάλλουν στους στόχους περιβαλλοντικής βιωσιμότητας	Π3-77-4.1-6.1/Π3-77-4.1-6.2	ΑΥΤΟΜΑΤΑ

3 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

3.1 Η συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη που διατίθεται για την ένταξη πράξεων ανέρχεται **ενδεικτικά σε 939.700,00 €** με την παρούσα πρόσκληση και κατανέμεται ανά υπο-παρέμβαση ως ακολούθως:

Πίνακας 1

A/A	ΥΠΟ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΣΥΓΧΡΗΜ/ΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ (σε €)
(1)	(2)	(3)
1	Π3-77-4.1-3.1 Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού (παιδικοί σταθμοί, χώροι άθλησης, πολιτιστικά κέντρα κλπ).	115.150,00
2	Π3-77-4.1-3.2 Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών που στοχεύουν στην κοινωνική ένταξη, στην καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και στην ενσωμάτωση προσφύγων/μεταναστών	115.150,00
3	Π3-77-4.1-4.1 Έργα υποδομών μικρής κλίμακας	115.150,00
4	Π3-77-4.1-4.2 Ενίσχυση υπηρεσιών και υποδομών αναψυχής, ανάπτυξης, τουριστικών πληροφοριών και λοιπών υποδομών μικρής κλίμακας	214.950,00
5	Π3-77-4.1-5.1 Ενίσχυση πολιτιστικών ή αθλητικών εκδηλώσεων	30.000,00
6	Π3-77-4.1-5.2 Ενίσχυση μελετών, υπηρεσιών και υποδομών που συνδέονται με τον πολιτισμό και την αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής κληρονομιάς	222.600,00
7	Π3-77-4.1-6.1 Έργα αναβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος με σκοπό την ανάδειξη αυτών	72.950,00
8	Π3-77-4.1-6.2 Έργα πράσινων υποδομών “green infrastructure” για την πρόληψη και αντιμετώπιση των κινδύνων από φυσικές καταστροφές	53.750,00
	ΣΥΝΟΛΟ	939.700,00

3.2 Η ΟΤΔ (με σύμφωνη γνώμη της ΕΥΕ ΠΑΑ) δύναται να επικαιροποιήσει το συνολικό ύψος της συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης της παρούσας πρόσκλησης ή/και την κατανομή της ανά υπο-παρέμβαση ή και να προβεί σε αιτιολογημένη ανάκληση ισχύος της πρόσκλησης, ενημερώνοντας σε κάθε περίπτωση τους δυνητικούς δικαιούχους μέσω της οικείας ιστοσελίδας (ιστοσελίδας του ΠΑΑ www.agrotikianaptixi.gr ή/και της ΟΤΔ Αναπτυξιακής Καστοριάς ΑΕ ΟΤΑ: www.ankas.gr).

4 ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ

4.1 Οι επιλέξιμες δαπάνες καθορίζονται ανά υπο-παρέμβαση και είναι αυτές οι οποίες συνδέονται μόνο με άμεσο τρόπο με την υλοποίηση της κάθε πράξης.

Ως **έναρξη της περιόδου επιλεξιμότητας των δαπανών** θεωρείται η **01.01.2023**.

Δεν είναι επιλέξιμες οι πράξεις, των οποίων το φυσικό αντικείμενο έχει ολοκληρωθεί πριν την υποβολή αίτησης στήριξης στην ΟΤΔ, ανεξάρτητα αν ο δυνητικός δικαιούχος έχει εκτελέσει ή όχι τις σχετικές πληρωμές. Στο πλαίσιο αυτό δεν είναι επιλέξιμες πράξεις που το υπολειπόμενο οικονομικό αντικείμενο ανέρχεται σε ποσοστό κάτω του 10% του αιτούμενου προϋπολογισμού της αίτησης στήριξης. Επιπροσθέτως, για πράξεις που αφορούν σε ίδρυση δεν είναι επιλέξιμες οι πράξεις για τις οποίες έχει εκδοθεί η σχετική άδεια λειτουργίας ή άλλο αποδεικτικό όπου διαπιστώνεται η λειτουργία της επένδυσης.

4.2 Οι επιλέξιμες δαπάνες και οι κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων προσδιορίζονται στο άρθρο 9 της υπ' αριθ. 161876/02.07.2026 (Β' 4030) απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, και εξειδικεύονται στην εγκύκλιο με θέμα «Οδηγίες για την έκδοση πρόσκλησης - Όροι επιλεξιμότητας - Επιλεξιμότητα δαπανών και υπόδειγμα πρόσκλησης έργων δημοσίου χαρακτήρα με τα συνημμένα αυτής» και στην με αριθ. πρωτ. 3506/18-12-2023 (Β' 7144) απόφαση του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Αρμόδιος Φορέας (Ενδιάμεσος Φορέας) για την εξέταση της επιλεξιμότητας των δαπανών κάθε αίτησης στήριξης είναι η ΟΤΔ Αναπτυξιακή Καστοριάς ΑΕ ΟΤΑ και όταν συντρέχουν λόγοι σύγκρουσης συμφερόντων ή η ΕΥΔ της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ή η ΕΥΕ ΠΑΑ, κατά περίπτωση.

4.3 Ο δικαιούχος οφείλει να ολοκληρώσει το οικονομικό και φυσικό αντικείμενο της πράξης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 19 της υπ' αριθ. 161876/02.07.2026 (Β' 4030) απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ενώ η ολοκλήρωση της πράξης διενεργείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 22 της υπ' αριθ. 161876/02.07.2026 (Β' 4030) απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, και την διαδικασία Ι.4.6. του ΣΔΕ, όπως κάθε φορά ισχύουν.

4.4 Εξέταση στοιχείων κρατικής ενίσχυσης.

- I. Τα έργα δεν πρέπει να ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στην παρ. 1 του άρθρου 107 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01). Εάν δεν αποτελούν κρατική ενίσχυση, προκειμένου το σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης της προτεινόμενης δράσης να μην εμπίπτει στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, πρέπει να διασφαλιστεί ότι η χρηματοδότηση δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για διεπιδότηση ή για έμμεση επιδότηση άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων. Η διεπιδότηση μπορεί να αποκλειστεί με την τήρηση ξεχωριστών λογαριασμών, τον κατάλληλο επιμερισμό των δαπανών και των εσόδων και με τη διασφάλιση ότι η δημόσια χρηματοδότηση δεν στηρίζει άλλες δραστηριότητες.
- II. Προκειμένου να αποφευχθεί η χορήγηση οικονομικού πλεονεκτήματος κατά την προμήθεια αγαθών ή υπηρεσιών στο πλαίσιο υλοποίησης έργων, είναι αναγκαίο οι προμήθειες/ υπηρεσίες/ εργολαβίες να πραγματοποιηθούν μέσω ανοικτής, διαφανούς, αμερόληπτης και άνευ όρων διαγωνιστικής διαδικασίας, με βάση τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας περί σύναψης δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών.
- III. Σημειώνεται ότι πράξεις που θα υποβληθούν στην παρούσα πρόσκληση, θα αποσταλούν στην ΕΥΚΕ-ΧΕ για να εξεταστούν διακριτά αναφορικά με την τήρηση των κανόνων του ανταγωνισμού, εφόσον ο αρμόδιος ΕΦ κρίνει ότι ενδεχομένως αποτελούν κρατική ενίσχυση, λαμβάνοντας υπόψη τα αναφερόμενα ανωτέρω και σύμφωνα με τα οριζόμενα στις με αριθ. πρωτ. 99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1162/27.10.2023 και 112292/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1359/27.11.2023 εγκυκλίους με θέμα: «Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027

αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων». Αν μετά την εξέταση μιας πράξης διαπιστωθεί ότι αποτελεί κρατική ενίσχυση, τότε δεν είναι επιλέξιμη προς ενίσχυση στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης.

- IV. Οι υπο-παρεμβάσεις που προκηρύσσονται με την παρούσα πρόσκληση, έχουν τοπικό χαρακτήρα και οι επιπτώσεις στις συνθήκες των διασυνοριακών επενδύσεων ή της εγκατάστασης είναι οριακές, ενώ τα αγαθά ή οι υπηρεσίες παρέχονται σε μια περιορισμένη περιοχή, με αποτέλεσμα να είναι απίθανο να προσελκύσει πελάτες από άλλα κράτη μέλη.
- V. Οι αιτήσεις στήριξης θα πρέπει να περιλαμβάνουν δραστηριότητες που έχουν καθαρά τοπικό αντίκτυπο και κατά συνέπεια δεν επηρεάζουν τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών, λαμβάνοντας υπόψη τα παρακάτω κριτήρια:
- α) η δραστηριότητα του δυνητικού δικαιούχου αφορά την παροχή αγαθών και υπηρεσιών σε περιορισμένη γεωγραφική ζώνη επιρροής εντός ενός κράτους μέλους,
- β) η δραστηριότητα εκτιμάται ότι είναι απίθανο να προσελκύσει πελάτες από άλλα κράτη μέλη, καθώς τα παρεχόμενα αγαθά και υπηρεσίες απευθύνονται στον τοπικό πληθυσμό,
- γ) η κρατική χρηματοδότηση της δραστηριότητας θα έχει αμελητέο αντίκτυπο στις αγορές και τους καταναλωτές, καθώς δεν προβλέπεται ότι θα προσελκύσει επενδυτές από άλλα κράτη μέλη που θα θελήσουν να εγκατασταθούν στην εν λόγω περιοχή, για να παρέχουν τη δραστηριότητα αυτή.
- VI. Επισημαίνεται ότι η δημόσια χρηματοδότηση υποδομών που δεν προορίζονται να αποτελέσουν αντικείμενο εμπορικής εκμετάλλευσης, εξαιρείται καταρχήν από την εφαρμογή των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων. Συνεπώς οι υποδομές που προορίζονται για δραστηριότητες τις οποίες το κράτος εκτελεί κανονικά κατά την άσκηση της δημόσιας εξουσίας, δεν είναι οικονομικής φύσης και κατά συνέπεια δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις.
- VII. Η δημόσια χρηματοδότηση δραστηριοτήτων πολιτισμού ή διαφύλαξης της κληρονομιάς οι οποίες διατίθενται δωρεάν στο ευρύ κοινό, εκπληρώνει έναν απολύτως κοινωνικό και πολιτιστικό σκοπό, του οποίου ο χαρακτήρας είναι μη οικονομικός.
- VIII. Στην παρούσα πρόσκληση μέσω των προκηρυσσόμενων υπο-παρεμβάσεων δεν δύναται να υπάρξει κρατική ενίσχυση υπό τη μορφή αντιστάθμισης, για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος (ΥΓΟΣ).

4.5 Ειδικότεροι κανόνες επιλεξιμότητας.

Επί ποινή αποκλεισμού, τα έργα θα πρέπει:

1. να είναι σύμφωνα με το αντίστοιχο εφαρμοστέο ενωσιακό δίκαιο και το σχετικό με την εφαρμογή τους εθνικό δίκαιο,
2. να είναι στοχευμένα και να συμβάλουν στην επίτευξη της τοπικής στρατηγικής και στην επίτευξη δεικτών των τοπικών προγραμμάτων,
3. να είναι σε συνάφεια με τις προτεραιότητες που αναφέρονται στο ΣΣ ΚΑΠ σχετικά με το LEADER,
4. να εξυπηρετούν με άμεσο ή έμμεσο τρόπο την τοπική κοινωνία και να συμβάλουν στην ανάπτυξη αυτής,
5. για τα έργα που εκτελούνται με δημόσιες συμβάσεις, να τηρείται Φάκελος Δημόσιας Σύμβασης (κατά την έννοια του άρθρου 45 του ν. 4412/2016 (Α' 147), όπως ισχύει),
6. να επαληθεύουν το εύλογο κόστος των υποβληθεισών δαπανών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 14Γ της υπ' αριθ. 161876/02.07.2026 (Β' 4030) απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων,
7. να λαμβάνουν υπόψη την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» και τους στόχους της αειφόρου ανάπτυξης και να γίνεται εκτίμηση της αναμενόμενης περιβαλλοντικής επίπτωσης με βάση τη συγκεκριμένη για την επένδυση νομοθεσία, όταν αυτή μπορεί να θίξει το περιβάλλον,

8. να διασφαλίζουν την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και να αποτρέπουν κάθε διάκριση εξαιτίας του φύλου, της φυλής ή της εθνικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων, της αναπηρίας, της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού,
9. να λαμβάνουν μέριμνα για τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτές ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ισχύον ενωσιακό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο και ανάλογα με τη φύση της πράξης,
10. να διασφαλίζεται ότι δεν έχουν χρηματοδοτηθεί ή/και δεν χρηματοδοτούνται από άλλα εθνικά ή/και συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα, για το ίδιο φυσικό αντικείμενο,
11. να μπορούν να τεκμηριώσουν τον υπεύθυνο φορέα για τη λειτουργία και τη συντήρηση των πράξεων, όπου απαιτείται,
12. να λαμβάνουν υπόψη την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο,
13. να διαθέτουν οριστική μελέτη οι πράξεις που εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, **με εξαίρεση τις πράξεις που αφορούν μόνο σε προμήθειες,**
14. να έχουν ολοκληρωμένο και λειτουργικό χαρακτήρα,
15. να διασφαλίζουν τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, της ίσης μεταχείρισης και διαφάνειας, κατά την ανάθεση συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην εγκύκλιο με θέμα «Οδηγίες για την έκδοση πρόσκλησης - Όροι επιλεξιμότητας - Επιλεξιμότητα δαπανών και υπόδειγμα πρόσκλησης έργων δημοσίου χαρακτήρα με τα συνημμένα αυτής».

5 ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

5.1 Η ενίσχυση χορηγείται στον δικαιούχο με τη μορφή επιχορήγησης και το ύψος της υπολογίζεται βάσει των επιλέξιμων δαπανών.

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των ενισχυόμενων πράξεων ανά κατηγορία και υπο-παρέμβαση καθορίζεται στο Κεφάλαιο 1 της παρούσας.

Για πράξεις που δεν εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, εφαρμόζεται ο συνημμένος «Οδηγός απλοποιημένου κόστους κτηριακών κατασκευών», όπου τα επιλέξιμα ποσά των πράξεων ή των επιμέρους δαπανών αυτών, διαμορφώνονται βάσει των στοιχείων της μελέτης η οποία παρατίθεται ως συνημμένο της παρούσας.

Ο προϋπολογισμός της πράξης που διαμορφώνεται με το πέρας της διαδικασίας διοικητικού ελέγχου της αίτησης στήριξης, αποτελεί τον εγκεκριμένο συνολικό προϋπολογισμό της. Δεν μπορεί να δικαιολογηθεί οποιαδήποτε αύξηση του εγκεκριμένου συνολικού προϋπολογισμού και της επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης του έργου:

- α. των πράξεων που υλοποιούνται με τις διαδικασίες των δημοσίων συμβάσεων όπου ανακύπτει από σχετικές κανονιστικές ρυθμίσεις, όπως αύξηση συντελεστών ΦΠΑ, αύξηση των τιμολογίων και αναθεώρηση τιμών των δημοσίων έργων.
- β. των πράξεων δημοσίου χαρακτήρα που δεν υλοποιούνται με τις διαδικασίες των δημοσίων συμβάσεων όπου προκύπτει αύξηση του συντελεστή ΦΠΑ.
- γ. των πράξεων που υλοποιούνται με τις διαδικασίες των δημοσίων συμβάσεων όπου προέκυψε ανάγκη εκτέλεσης εργασιών αρχαιολογικών ερευνών/επίβλεψης ή διαχείρισης Αποβλήτων Εκσκαφών Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ), που δεν είχαν προβλεφθεί στη μελέτη του έργου ή κατέστη αναγκαία η αύξηση της δαπάνης των εργασιών αυτών.
- δ. των πράξεων που υλοποιούνται με τις διαδικασίες των δημοσίων συμβάσεων όπου προέκυψε, από δαπάνη που απαιτείται για την αποκατάσταση βλαβών του έργου που προξενήθηκαν από φυσική καταστροφή και έως του αρχικού ποσού ένταξης της πράξης. Η φυσική καταστροφή απαιτείται να έχει πιστοποιηθεί με σχετική απόφαση της διευθύνουσας υπηρεσίας.
- ε. Δύνανται να δικαιολογηθεί περεταίρω αύξηση του συνολικού προϋπολογισμού των πράξεων που υλοποιούνται με τις διαδικασίες των δημοσίων συμβάσεων, χωρίς αντίστοιχη αύξηση

της αρχικής επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης του έργου, προκειμένου να κατασκευαστούν επείγοντα έργα που κρίθηκαν αναγκαία, όταν από τις βλάβες που προξενήθηκαν δημιουργείται κίνδυνος για την ασφάλεια προσώπων ή για πρόκληση σημαντικών ζημιών σε τρίτους ή περαιτέρω σημαντικής βλάβης των έργων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 8 του άρθρου 157 του ν. 4412/2016.

Στις παραπάνω περιπτώσεις, εκτός της περίπτωσης α), αν η αναλογούσα αύξηση υπερβαίνει τον εγκεκριμένο συνολικό προϋπολογισμό της απόφασης ένταξης, το επιπλέον ποσό βαρύνει αποκλειστικά και μόνο τον δικαιούχο.

- 5.2** Απαραίτητη προϋπόθεση για την αύξηση του επιλέξιμου προϋπολογισμού είναι η ύπαρξη αδιάθετων πόρων στο Τοπικό Πρόγραμμα και η τήρηση των ανωτέρω ορίων του παρόντος. Επισημαίνεται, ότι για έργα που εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων δύναται κάθε δυνητικός δικαιούχος να συμμετέχει με δικούς του πόρους στο χρηματοδοτικό σχήμα μιας πράξης, με την προϋπόθεση ο συνολικός προϋπολογισμός της πράξης να μην υπερβαίνει τα όρια που καθορίζονται στο Κεφάλαιο 1 της παρούσας. Στην περίπτωση αυτή, παρόλο που οι υπερβάλλουσες δαπάνες δεν είναι επιλέξιμες προς συγχρηματοδότηση από το ΣΣ ΚΑΠ, αντικείμενο αξιολόγησης και παρακολούθησης/ελέγχου αποτελεί το σύνολο της πράξης. Στην παραπάνω περίπτωση, δύναται να μειωθεί το συγκεκριμένο ποσό (μη επιλέξιμη δαπάνη) και να αυξηθεί η επιλέξιμη δημόσια δαπάνη, με την χρήση του ποσού που θα προκύψει από τις εκπτώσεις κατά τη διαδικασία δημοπράτησης των έργων της πρόσκλησης, ή/και με τη χρήση τυχόν υπερδέσμευσης. Η διαδικασία αυτή μπορεί να ακολουθηθεί μόνο στις περιπτώσεις που η αρμόδια ΟΤΔ δεν έλαβε υπερδέσμευση ή δεν ξεπερνούσε το 110% του προϋπολογισμού της εκάστοτε πρόσκλησης, είτε δοθεί τυχόν πρόσθετη υπερδέσμευση. Στην περίπτωση αυτή είναι απαραίτητη η τροποποίηση της απόφασης ένταξης. Οποιαδήποτε άλλη αύξηση του κόστους, βαρύνει αποκλειστικά και μόνο τον δικαιούχο.
- 5.3** Κάθε δυνητικός δικαιούχος μπορεί να πραγματοποιήσει πράξη με προϋπολογισμό στα χρηματικά όρια του Κεφαλαίου 1 της παρούσας, ωστόσο, υπό την προϋπόθεση διαθεσιμότητας των πόρων της πρόσκλησης.
- 5.4** Η αύξηση του προϋπολογισμού του έργου, λόγω σύναψης συμπληρωματικής σύμβασης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ν. 4412/2016 (Α' 147), βαρύνει αποκλειστικά τον δικαιούχο, ενώ αντικείμενο παρακολούθησης και ελέγχου αποτελεί το σύνολο της πράξης.
- 5.5** Η ιδιωτική συμμετοχή της κάθε πράξης αποτελεί την διαφορά της δημόσιας δαπάνης από το συνολικό προϋπολογισμό της. Για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής, ο δικαιούχος της ενίσχυσης μπορεί να χρησιμοποιήσει ιδίους πόρους ή/και δάνειο ή/και συνδυασμό τους. Η απόδειξη της ιδιωτικής συμμετοχής δύναται να τεκμηριώνεται, είτε με υπεύθυνη δήλωση του δικαιούχου, είτε με σχετικό τραπεζικό έγγραφο, είτε με την απόδειξη κατοχής άλλου άμεσα ρευστοποιήσιμου τίτλου, όπως μετοχές και ομόλογα. Η τεκμηρίωση της ιδιωτικής συμμετοχής εξειδικεύεται στο συνημμένο της παρούσας «Οδηγός Υποβολής-Διοικητικού Ελέγχου Αιτήσεων Στήριξης».

6. ΟΔΗΓΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ

- 6.1** Η αίτηση στήριξης απαρτίζεται από:
- Την ηλεκτρονική υποβολή στο ΟΠΣΚΑΠ.
 - Το Έντυπο Αίτησης Στήριξης-Υπεύθυνη Δήλωση.
 - Τα δικαιολογητικά που αναρτώνται στο ΟΠΣΚΑΠ.
- 6.2** Η αίτηση στήριξης υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω του πληροφοριακού συστήματος ΟΠΣΚΑΠ (<https://cspis.opekepe.gov.gr/CRDIIS/#/login>) συνοδευόμενη από το σύνολο των δικαιολογητικών που απαιτούνται ανά υπο-παρέμβαση. Για τον σκοπό αυτό, απαιτείται ο δυνητικός δικαιούχος, να διαθέτει ατομικό **κωδικό πρόσβασης στο ΟΠΣΚΑΠ**. Παράλληλα, στην

παραπάνω ηλεκτρονική διεύθυνση παρέχονται οδηγίες για έκδοση κωδικού χρήστη στο ΟΠΣΚΑΠ.

Η προθεσμία υποβολής δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 60 ημερών από την πρώτη δημοσίευση της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Επιτρέπεται η κατάθεση μόνο μίας αίτησης στήριξης ανά ΑΦΜ ανά υπο-παρέμβαση, στο πλαίσιο της ίδιας πρόσκλησης ανά Τοπικό Πρόγραμμα, με εξαίρεση τους ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού. Για τους φορείς που δεν εμπίπτουν στις εξαιρέσεις της παραπάνω παραγράφου, επιτρέπεται η συμμετοχή φυσικού ή νομικού προσώπου σε περισσότερες από μια αιτήσεις στήριξης στο πλαίσιο της ίδιας υπο-παρέμβασης ανά τοπικό πρόγραμμα αλλά διαφορετικής πρόσκλησης, εφόσον τα ποσοστά συμμετοχής του στα νομικά πρόσωπα που καταθέτουν τις αιτήσεις στήριξης, δεν υπερβαίνουν αθροιστικά ποσοστό 100% για όλη την προγραμματική περίοδο, καθώς και ο συνολικός προϋπολογισμός των πράξεων δεν υπερβαίνει τα όρια του Κεφαλαίου 1 της παρούσας.

Το σύνολο των απαραίτητων δικαιολογητικών για κάθε υπο-παρέμβαση αναφέρονται στο συνημμένο της παρούσας πρόσκλησης «Οδηγός Υποβολής-Διοικητικού Ελέγχου Αιτήσεων Στήριξης».

Ο αρμόδιος Ενδιάμεσος Φορέας (ΕΦ) έχει την δυνατότητα να ζητήσει, σε πρωτότυπη μορφή, οποιοδήποτε δικαιολογητικό υποβλήθηκε με την αίτηση στήριξης, εκτός των περιπτώσεων αυτεπάγγελτης αναζήτησης δικαιολογητικών. Επίσης, μπορεί να ζητήσει σχέδια ή άλλα δικαιολογητικά που έχουν υποβληθεί σε ηλεκτρονική μορφή, στην μορφή αρχείου που παρήχθησαν.

6.3 Ημερομηνία έναρξης ηλεκτρονικής υποβολής αιτήσεων στήριξης: 03.08.2026

Ημερομηνία λήξης ηλεκτρονικής υποβολής αιτήσεων στήριξης: **03.11.2026**

Δεν θα γίνονται δεκτές αιτήσεις στήριξης εκτός των ανωτέρω προθεσμιών.

Εφόσον η αίτηση υποβληθεί επιτυχώς στο ΟΠΣΚΑΠ, λαμβάνει μοναδικό κωδικό (κωδικός ΟΠΣΚΑΠ), αριθμό πρωτοκόλλου και ημερομηνία οριστικοποίησης.

6.4 Ειδικότερα, η ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης στήριξης στο ΟΠΣΚΑΠ περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- (i) Καταχωρήσεις των σχετικών πεδίων, σύμφωνα με τον οδηγό «Οδηγίες υποβολής αίτησης στήριξης προσκλήσεων δημοσίου χαρακτήρα - ν1.1-2025» που είναι αναρτημένος στο ΟΠΣΚΑΠ.
- (ii) Έντυπο Αίτησης Στήριξης-Υπεύθυνη Δήλωση (επισυνάπτεται υπόδειγμα).
- (iii) Λοιπά δικαιολογητικά (αυτά που θεωρούνται απαραίτητα από την ΑΝΚΑΣ ανάλογα με το είδος της πράξης).

Τα ανωτέρω δικαιολογητικά/έντυπα υποβάλλονται σε **μορφή αρχείου τύπου pdf ή zip (ανάρτηση πολλών αρχείων)**.

Η ορθή καταχώρηση και υποβολή της αίτησης στο ΟΠΣΚΑΠ, η πληρότητα των αναρτώμενων δικαιολογητικών και η εμπρόθεσμη οριστικοποίηση της είναι της αποκλειστικής ευθύνης των αιτούντων.

Με την υποβολή της αίτησης στήριξης, οι αιτούντες αποδέχονται την περαιτέρω επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, από τις αρμόδιες υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων και των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων. Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται η τήρηση του θεσμικού πλαισίου περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Σημειώνεται, ότι αν έχουν εκτελεστεί εργασίες πριν την υποβολή της αίτησης στήριξης, συνυποβάλλεται αποδεικτικό υλικό που αποτυπώνει την υφιστάμενη κατάσταση και το συντομότερο δυνατόν, πραγματοποιείται από τον αρμόδιο ΕΦ επιτόπια επίσκεψη στον προτεινόμενο χώρο υλοποίησης του έργου. Στις περιπτώσεις αυτές, ο ΕΦ υποχρεούται να συμπεριλάβει στην έκθεση αυτοψίας και αναλυτική αποτύπωση των εργασιών που έχουν πραγματοποιηθεί.

Στις περιπτώσεις πράξεων για τις οποίες κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης έχει ήδη δημοσιευθεί η διακήρυξη ή και έχει υπογραφεί η σύμβαση, ο έλεγχος διενεργείται εκ των υστέρων κατά την αξιολόγηση του αιτήματος στήριξης.

Σε πράξεις όπου η διαδικασία δημοπράτησης ή/και ανάθεσης δημόσιας σύμβασης διενεργηθεί μετά το πέρας της διαδικασίας αξιολόγησης των αιτήσεων στήριξης και πριν την ένταξη της πράξης, ο δυνητικός δικαιούχος οφείλει να υποβάλει αίτημα εξέτασης της σχετικής διαδικασίας στην ΟΤΔ. Η εξέταση του αιτήματος σε περίπτωση διαπίστωσης σύγκρουσης συμφερόντων γίνεται από την ΕΥΔ της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ή η ΕΥΕ ΠΑΑ, κατά περίπτωση.

Η σύμφωνη γνώμη για τη διαδικασία δημοπράτησης ή/και ανάθεσης δημόσιας σύμβασης είναι απαραίτητη για την έκδοση της απόφασης ένταξης της πράξης. Η έγκριση της διαδικασίας θεωρείται ότι έχει γίνει με την ένταξη του έργου και την έκδοση της σχετικής απόφασης, στην οποία πρέπει να γίνεται σχετική αναφορά στο προοίμιο αυτής.

6.5 Διόρθωση – ανάκληση αιτήσεων στήριξης πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής

Οι αιτούντες μπορούν να διορθώνουν την αίτηση στήριξης και τα συνυποβληθέντα δικαιολογητικά, ακόμη και μετά την οριστική υποβολή της, εφόσον δεν έχει παρέλθει η καταληκτική ημερομηνία που προβλέπεται στη σχετική πρόσκληση. Για το σκοπό αυτό ακολουθούν τη διαδικασία που προβλέπεται, κατά περίπτωση, στο ΟΠΣΚΑΠ.

Πέραν των ανωτέρω οι αιτούντες δύναται να ανακαλέσουν την αίτησης στήριξης μετά από σχετικό αίτημά τους. Η ανάκληση επαναφέρει τον αιτούντα στη θέση που βρίσκονταν πριν υποβάλλει τα εν λόγω έγγραφα ή τμήματα των εν λόγω εγγράφων που ανακαλεί.

7 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

7.1 Ο διοικητικός έλεγχος (αξιολόγηση) των υποβληθεισών αιτήσεων στήριξης πραγματοποιείται μέσω του ΟΠΣΚΑΠ και η αξιολόγηση είναι συγκριτική, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 14, 14Α, 14Β και 14Γ της υπ' αριθ. 161876/02.07.2026 (Β' 4030) απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και τη διαδικασία Ι.2.3 του ΣΔΕ.

Παράλληλα, διενεργείται διασταυρωτικός έλεγχος με χρήση του εργαλείου ARACHNE, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 59 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116. Ο έλεγχος αυτός αποσκοπεί στην πρόληψη και τον εντοπισμό περιπτώσεων διπλής χρηματοδότησης, απάτης και σύγκρουσης συμφερόντων.

Η αξιολόγηση όλων των αιτήσεων στήριξης πραγματοποιείται σε ένα στάδιο ως προς τα κριτήρια επιλεξιμότητας και επιλογής και προσδιορίζεται ο συνολικός εγκεκριμένος προϋπολογισμός, λαμβάνοντας υπ' όψη το εύλογο κόστος.

Κατά τη διενέργεια του διοικητικού ελέγχου δύναται να ζητηθεί, η υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων και διευκρινήσεων, εντός εφτά (7) εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση του σχετικού εγγράφου στον δυνητικό δικαιούχο.

Μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης του συνόλου των υποβληθεισών αιτήσεων, από τους αρμόδιους ΕΦ, καταρτίζεται από την ΟΤΔ ενιαίος Πίνακας Αποτελεσμάτων με φθίνουσα σειρά βαθμολόγησης, ο οποίος περιλαμβάνει όλες τις παραδεκτές και μη παραδεκτές αιτήσεις, βάσει των διαθέσιμων πιστώσεων. Η ΟΤΔ είναι αρμόδια για τη συγκέντρωση του συνόλου των αποτελεσμάτων αξιολόγησης από τους κατά περίπτωση αρμόδιους ΕΦ και την έκδοση εγγράφου που περιλαμβάνει τον ενιαίο πίνακα αποτελεσμάτων.

Ο δυνητικός δικαιούχος δύναται να ενημερώνεται ηλεκτρονικά για το αποτέλεσμα της αξιολόγησης μέσω του ΟΠΣΚΑΠ ή με κοινοποίηση στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που έχει δηλωθεί με την αίτηση στήριξης. Τα κατά περίπτωση απαιτούμενα δικαιολογητικά / νομιμοποιητικά έγγραφα για την υλοποίηση της πράξης, των οποίων η προσκόμιση δεν απαιτείται κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης, ενδεικτικά δικαιολογητικά που αναφέρονται στην υποβληθείσα Υπεύθυνη Δήλωση, κ.λπ.), προσκομίζονται το αργότερο έως την ημερομηνία υποβολής του πρώτου αιτήματος πληρωμής. Στο χρονικό αυτό διάστημα, οι ενέργειες υλοποίησης της πράξης, πραγματοποιούνται με ευθύνη του δικαιούχου.

- 7.2** Κατά του πορίσματος αξιολόγησης της αίτησης στήριξης, ο δυνητικός δικαιούχος μπορεί να ασκήσει άπαξ ένσταση, κατά την έννοια του άρθρου 25 του ν. 2690/1999 (Α' 45). Η ένσταση υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω του ΟΠΣΚΑΠ, με συμπλήρωση των σχετικών πεδίων, εντός ανατρεπτικής προθεσμίας των δέκα (10) ημερών από την επομένη ημέρα της κοινοποίησης της απόφασης και το αποδεικτικό κατάθεσης της ένστασης αποστέλλεται στην ΟΤΔ.
- Η ένσταση εξετάζεται από την Επιτροπή Ενδικοφανών Προσφυγών εντός δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την επομένη της ημερομηνίας άσκησης της.
- Η απόφαση επί της ένστασης που υποβλήθηκε στο ΟΠΣΚΑΠ κοινοποιείται στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που έχει δηλώσει ο δυνητικός δικαιούχος στην αίτηση στήριξης. Με βάση το αποτέλεσμα της εξέτασης των ενστάσεων και την τυχόν μεταβολή των πόρων των υπο-παρεμβάσεων της πρόσκλησης, συντάσσεται ο Πίνακας Κατάταξης, ο οποίος δημοσιοποιείται με κάθε πρόσφορο μέσο.
- Σε περίπτωση ισοβαθμίας, εντάσσονται όλες οι αιτήσεις που ισοβαθμούν μέχρι εξάντλησης του προϋπολογισμού της υπο-παρέμβασης. Σε αντίθετη περίπτωση εντάσσονται μόνο οι αιτήσεις, που έλαβαν υψηλότερη βαθμολογία στο/στα κριτήριο/α επιλογής με την μεγαλύτερη βαρύτητα σύμφωνα με τις διαθέσιμες πιστώσεις και των οποίων η βαθμολογία είναι μεγαλύτερη από τριάντα (30) μονάδες, για το σύνολο των υπο-παρεμβάσεων της παρούσας. Από την ημερομηνία κοινοποίησης του Πίνακα Κατάταξης στους δυνητικούς δικαιούχους, θα πρέπει εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών να προσκομίσουν τα συμφωνητικά ή τα συμβόλαια που αφορούν το γήπεδο ή το οικόπεδο ή/και το ακίνητο όπου θα υλοποιηθεί η πράξη, σε περίπτωση που δεν τα είχαν προσκομίσει κατά την υποβολή αίτησης στήριξης και οποιοδήποτε άλλο δικαιολογητικό ζητηθεί από τον αρμόδιο ΕΦ κατά την αξιολόγηση, προκειμένου να ενταχθούν στο Πρόγραμμα.
- 7.3** Μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης του συνόλου των υποβληθεισών αιτήσεων, βάσει του αντίστοιχου πίνακα κατάταξης αποτελεσμάτων αξιολόγησης, εκδίδεται απόφαση ένταξης πράξεων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 15 της υπ' αριθ. 161876/02.07.2026 (Β' 4030) απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και τη διαδικασία Ι.2.4 του ΣΔΕ. Σημειώνεται ότι η αίτηση στήριξης του δικαιούχου, όπως έχει υποβληθεί και εγκριθεί, αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της απόφασης ένταξης ως προς τους όρους και τις υποχρεώσεις του δικαιούχου.
- Η Απόφαση Ένταξης αποστέλλεται στους δικαιούχους με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, στις διευθύνσεις που έχουν δηλωθεί κατά την αίτηση στήριξης.
- Είναι δυνατό για μια πράξη να αρθεί η ένταξή της από το ΣΣ ΚΑΠ λόγω τεκμηριωμένων αδυναμιών εκτέλεσης ή μη τήρησης των όρων της, ή απόκλισης υλοποίησης βάσει του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος υλοποίησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 16 της υπ' αριθ. 161876/02.07.2026 (Β' 4030) απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και τη διαδικασία Ι.2.5 του ΣΔΕ.
- Οι δικαιούχοι έχουν το δικαίωμα να παραιτηθούν από την αίτηση στήριξης που έχουν υποβάλει, χωρίς να παραβιάζεται η αρχή της ίσης μεταχείρισης των δικαιούχων.
- 7.4** Αν μετά από ένα έτος από την έκδοση της απόφασης ένταξης δεν έχει υποβληθεί από τον δικαιούχο αίτημα ελέγχου νομιμότητας σταδίου εξέλιξης δημόσιας συμβάσης, γίνεται ανάκληση της απόφασης ένταξης από τον αρμόδιο ΕΦ. Εξαιρούνται οι περιπτώσεις όπου η καθυστέρηση δεν αποτελεί υπαιτιότητα του δικαιούχου.
- 7.5** Για τις πράξεις δημοσίου χαρακτήρα που δεν εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλει αίτημα πληρωμής μεγαλύτερο ή ίσο με ποσοστό 15% της συνολικής δημόσιας δαπάνης της πράξης, εντός δεκαοκτώ (18) μηνών από την έκδοση της απόφασης ένταξης και σε περίπτωση μη υποβολής ανακαλείται η απόφαση ένταξης από τον αρμόδιο ΕΦ. Λεπτομέρειες για την υποχρέωση αυτή, αναλύονται στο Κεφάλαιο 3 του Παραρτήματος Ι της παρούσας.

8. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ – ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

- 8.1** Για αναλυτικότερες πληροφορίες σχετικά με την συμπλήρωση και υποβολή των αιτήσεων στήριξης και άλλες διευκρινίσεις υπεύθυνοι είναι
Τσαπάρας Βασίλειος, τηλέφωνο 2467083441 e-mail: btsaparas@ankas.gr
Αντωνίου Θεόδωρος, τηλέφωνο 2467083441 e-mail: antoniou@ankas.gr
Ζησόπουλος Παντελής, τηλέφωνο 2467083441 e-mail: zisopoulos@ankas.gr
Στεργίου Αχιλλέας, τηλέφωνο 2467083441 e-mail: astergiou@ankas.gr
- 8.2** Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων ορίζεται ο Ζησόπουλος Παντελής, τηλέφωνο 2467083441 e-mail: zisopoulos@ankas.gr, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 37 του Κανονισμού 2016/679 και τα άρθρα 5 και 7 του ν. 4914/2022 (Α'61).
- 8.3** Περαιτέρω πληροφορίες για το ΣΣ ΚΑΠ, το ΣΔΕ του ΣΣ ΚΑΠ, το θεσμικό πλαίσιο υλοποίησης των πράξεων που εντάσσονται στο ΣΣ ΚΑΠ, τους κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των πράξεων, καθώς και οποιαδήποτε πληροφορία για την υποβολή των αιτήσεων στήριξης, βρίσκονται στις ιστοσελίδες www.agrotikianaptixi.gr και <https://leader-el.gr/> ή στην ιστοσελίδα της ΟΤΔ <http://www.ankas.gr/>. Οι ανωτέρω δικτυακοί τόποι αποτελούν βασικό εργαλείο επικοινωνίας της ΟΤΔ με το σύνολο των ενδιαφερομένων για το ΣΣ ΚΑΠ και ανακοινώνεται σε αυτόν κάθε σχετική πληροφορία.
- 8.4** Η Αναπτυξιακή Καστοριάς ΑΕ ΟΤΑ θα λάβει πρόσθετα μέτρα δημοσιοποίησης, όπως:
- οργάνωση ανοικτών ημερίδων ενημέρωσης,
 - οργάνωση Γραφείου Υποστήριξης (Help Desk), ώστε να παρέχονται κατά ενιαίο και τυποποιημένο τρόπο πληροφορίες προς τους δυνητικούς δικαιούχους

Ο Πρόεδρος της ΕΔΠ

Θεοφύλακτος Ζυμπίδης

Συνημμένα:

Τα παρακάτω συνημμένα βρίσκονται στην ιστοσελίδα www.agrotikianaptixi.gr και της ΟΤΔ Αναπτυξιακή Καστοριάς ΑΕ ΟΤΑ www.ankas.gr

1. Έντυπο Αίτησης Στήριξης-Υπεύθυνη Δήλωση.
2. Οδηγός Υποβολής-Διοικητικού Ελέγχου Αιτήσεων Στήριξης *(Περιέχει μεταξύ άλλων Κριτήρια Επιλεξιμότητας, Κριτήρια Επιλογής, Διευκρινήσεις επί των κριτηρίων, Απαιτούμενα Δικαιολογητικά κ.τ.λ.)*.
3. Υπόδειγμα εγγράφου για την υποβολή συμπληρωματικών/διευκρινιστικών στοιχείων.
4. Οδηγός Εξασφάλισης Προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία.
5. Οδηγός Δημοσιότητας της ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ.
6. Προδιαγραφές για Μελέτη Συνολικής Θεώρησης Αισθητικής και Λειτουργικής Αναβάθμισης ή Ανάδειξης Οικισμού ή Τμήματος αυτού.
7. Οδηγός απλοποιημένου κόστους κτηριακών κατασκευών.
8. Οδηγίες Πρόσβασης Δικαιούχων Δημοσίων Έργων στο ΟΠΣΚΑΠ ΣΔΧ
9. Εγκεκριμένο Τοπικό Πρόγραμμα της ΟΤΔ.
10. Οδηγίες και υποδείγματα διαδικασιών ανάθεσης συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών, για πράξεις που δεν εκτελούνται με τις διαδικασίες των δημοσίων συμβάσεων.
11. Δήλωση μη σύγκρουσης συμφερόντων.
12. Πρότυπο υπεύθυνης δήλωσης DE MINIMIS ΚΑΝ. ΕΕ 2023-2831.
13. Λίστα για θεμελιώδη δικαιώματα.
14. ΥΑ 161876 ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ Π3-77-4.1 ΦΕΚ Β 4030.
15. Εγκύκλιος για έργα δημοσίου χαρακτήρα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Οι δικαιούχοι πράξεων που θα ενταχθούν στο ΣΣ ΚΑΠ αναλαμβάνουν την τήρηση των παρακάτω υποχρεώσεων:

1. ΤΗΡΗΣΗ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

- (i) Να τηρούν το αντίστοιχο εφαρμοστέο ενωσιακό δίκαιο και το σχετικό με την εκτέλεση των πράξεων εθνικό δίκαιο, τους στόχους της αειφόρου ανάπτυξης, τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και να αποτρέπουν κάθε διάκριση εξαιτίας του φύλου, της φυλής ή της εθνικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων, της αναπηρίας, της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού.
- (ii) Να τηρούν τους όρους ή περιορισμούς που τίθενται, από το ΣΔΕ του ΣΣ ΚΑΠ όπως ισχύει κάθε φορά, από το ειδικό θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής της πράξης όπως ισχύει [υπ' αριθ. 161876/02.07.2026 (Β' 4030) απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων].

2. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να τηρούν τους όρους της Απόφασης Ένταξης και τις υποχρεώσεις, όπως αυτές απορρέουν από το άρθρο 23 της υπ' αριθ. 161876/02.07.2026 (Β' 4030) απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
- (ii) Να τηρούν το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της πράξης, όπως αυτό αποτυπώνεται στην απόφαση ένταξης της πράξης ή όπως αυτό έχει καθοριστεί από την ΟΤΔ.

Οι δικαιούχοι **οφείλουν να ολοκληρώσουν το οικονομικό και φυσικό αντικείμενο** της πράξης, εντός του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματός της, όπως δηλώνεται στην αίτηση στήριξης.

Σε περιπτώσεις μη υπαιτιότητας του δικαιούχου (π.χ. ανωτέρα βία, ιατρικούς λόγους, καθυστερήσεις παραλαβής εξοπλισμού κ.λπ.), το εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα μπορεί να παραταθεί, μετά από αίτημα του δικαιούχου, εισήγηση από τον αρμόδιο ΕΦ και σύμφωνη γνώμη της ΕΥΕ ΠΑΑ, με την προϋπόθεση ότι η εκκαθάριση και εκταμίευση της πράξης πραγματοποιούνται σύμφωνα με τους κανονιστικούς όρους.

Οι δικαιούχοι μπορούν να αιτηθούν παράταση του χρονοδιαγράμματος ολοκλήρωσης της πράξης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 17 της υπ' αριθ. 161876/02.07.2026 (Β' 4030) απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και στο κεφάλαιο Ι.3 του ΣΔΕ, όσον αφορά έργα που υλοποιούνται με τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων. Αντίστοιχα, για τα έργα που δεν υλοποιούνται με τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων, ακολουθούνται τα οριζόμενα στο άρθρο 18 της υπ' αριθ. 161876/02.07.2026 (Β' 4030) απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και στη διαδικασία Ι.3.4 του ΣΔΕ (αναφορικά με τις ενέργειες στο ΟΠΣΚΑΠ).

Υπερβάσεις του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των έργων δύνανται να επιφέρουν την επιβολή στο δικαιούχο λήψης διορθωτικών μέτρων εντός συγκεκριμένων προθεσμιών, αλλά και την ανάκληση της απόφασης ένταξης της εν λόγω πράξης, ενώ αν έχει καταβληθεί

δημόσια δαπάνη, αυτή επιστρέφεται εντόκως, από τον δικαιούχο της πράξης, με την διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

- (iii) Να λαμβάνουν μέριμνα για τη διευκόλυνση της πρόσβασης στα έργα ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ισχύον ενωσιακό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο και ανάλογα με τη φύση της πράξης.
- (iv) Να λαμβάνουν έγκριση για τις διαδικασίες της δημοπράτησης, υπογραφής της σύμβασης και τροποποίησης αυτής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 17 της υπ' αριθ. 161876/02.07.2026 (Β' 4030) απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και στο κεφάλαιο Ι.3 του ΣΔΕ, καθώς και τροποποίησης της πράξης σε έργα που δεν υλοποιούνται με τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 18 της υπ' αριθ. 161876/02.07.2026 (Β' 4030) απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και στη διαδικασία Ι.3.4 του ΣΔΕ (αναφορικά με τις ενέργειες στο ΟΠΣΚΑΠ).

Όσον αφορά πράξεις που εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, αν αυτές εκτελεστούν με αυτεπιστασία, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περ. β του άρθρου 134 και στο άρθρο 177 του ν. 4412/2016 (Α' 147), ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει σχέδιο απόφασης για την εκτέλεση του έργου με ίδια μέσα πριν την υπογραφή του, ώστε να εξεταστεί στο πλαίσιο της διαδικασίας αξιολόγησης. Για τυχόν τροποποιήσεις της απόφασης, θα πρέπει να υποβάλλει αίτημα τροποποίησης στην αρμόδια ΟΤΔ. Στις περιπτώσεις αρχαιολογικών έργων, ο δικαιούχος κοινοποιεί την απόφαση αυτεπιστασίας.

- (v) Να ενημερώνουν έγκαιρα την ΟΤΔ σχετικά με την εξέλιξη της πράξης, για την υλοποίησή της και να αναρτούν στο ΟΠΣΚΑΠ ή/και να αποστέλλουν όλα τα σχετικά έγγραφα που αφορούν στη φυσική και οικονομική υλοποίηση της πράξης έως και την ολοκλήρωσή της, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο θεσμικό πλαίσιο ή/και τις απαιτήσεις του αρμόδιου ΕΦ.
- (vi) Να πραγματοποιούν όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την εισαγωγή δεδομένων και εγγράφων που απαιτούνται για τη διαχείριση, την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και τον έλεγχο των πράξεων που υλοποιούν, στο ΟΠΣΚΑΠ, διασφαλίζοντας την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των στοιχείων αυτών.
- (vii) Να μη μεταβάλλουν το ιδιοκτησιακό καθεστώς της ενισχυόμενης πράξης, καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης χωρίς να έχει προηγηθεί σχετικό αίτημα τροποποίησης στην ΟΤΔ και έγκριση από τον αρμόδιο ΕΦ. Αν κατόπιν σχετικού ελέγχου, διαπιστωθεί μεταβολή η οποία αντίκειται στο εθνικό και κανονιστικό θεσμικό πλαίσιο ανακαλείται η απόφαση ένταξης της πράξης και η δημόσια δαπάνη που έχει καταβληθεί επιστρέφεται με τη διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.
- (viii) Να μη χρησιμοποιούν πάγια στοιχεία που έχουν ενισχυθεί, για δραστηριότητες που έρχονται σε αντίθεση με τα κριτήρια επιλεξιμότητας της αίτησης στήριξης. Αν αυτό διαπιστωθεί από τον αρμόδιο ΕΦ ή τους αρμόδιους φορείς, κατά την διάρκεια υλοποίησης της πράξης, τότε η δημόσια δαπάνη που έχει καταβληθεί για τα συγκεκριμένα πάγια, επιστρέφεται με τη διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.
- (ix) Να μη μεταβιβάζουν πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν από άλλα, κυριότητας του δικαιούχου και τουλάχιστον ίσης αξίας και δυναμικότητας, τα οποία να ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση της λειτουργίας της

πράξης. Ο δικαιούχος οφείλει να γνωστοποιήσει την αντικατάσταση στην ΟΤΔ άμεσα, η οποία ενημερώνει τον αρμόδιο ΕΦ στην περίπτωση που απαιτείται.

- (x) Να παράσχουν στην ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ και/ή στους εξωτερικούς αξιολογητές του ΣΣ ΚΑΠ ή άλλους φορείς που έχουν εξουσιοδοτηθεί να εκτελούν καθήκοντα για λογαριασμό της, όλες τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την παρακολούθηση και αξιολόγηση του προγράμματος, ιδίως σε σχέση με την επίτευξη καθορισμένων στόχων και προτεραιοτήτων.
- (xi) Για έργα κατασκευής δικτύων ύδρευσης / αποχέτευσης & επεξεργασίας λυμάτων, οι δικαιούχοι των πράξεων που θα ενταχθούν πρέπει να τηρούν ξεχωριστούς λογαριασμούς και να προβαίνουν σε κατάλληλο επιμερισμό των δαπανών και των εσόδων, ώστε να διασφαλιστεί ότι «η δημόσια χρηματοδότηση δεν στηρίζει άλλες δραστηριότητες».
- (xii) Να διασφαλίζουν το λειτουργικό αποτέλεσμα της πράξης, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα για το σκοπό αυτό, με βάση το κανονιστικό πλαίσιο του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης και των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων του, στην περίπτωση που ο φορέας λειτουργίας και συντήρησης της πράξης δεν ταυτίζεται με το δικαιούχο αυτής.
- (xiii) Για τα κριτήρια επιλογής η επίτευξη των οποίων επιτυγχάνεται σε χρόνο μεταγενέστερο της υποβολής αίτησης στήριξης, ο δικαιούχος έχει την πλήρη υποχρέωση επίτευξης τους. Αν κατά την υλοποίηση της πράξης ή ακόμα και ύστερα από την ολοκλήρωση αυτής, κατά τη περίοδο που ισχύουν οι μακροχρόνιες υποχρεώσεις, διαπιστωθεί από τους αρμόδιους φορείς, η μη τήρηση κάποιου ή κάποιων από τα κριτήρια επιλογής και η εκ νέου βαθμολόγηση της πρότασης τη θέτει ως μη επιλέξιμη για χρηματοδότηση, τότε ανακαλείται η απόφαση ένταξης της πράξης και τυχόν καταβληθείσα επιχορήγηση επιστρέφεται στο σύνολό της με τη διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.
- (xiv) Να αποδέχονται ότι τα μηνύματα που αποστέλλονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλωθεί στην αίτηση στήριξης, επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των έννομων συνεπειών και προθεσμιών. Σε περίπτωση αλλαγής της ηλεκτρονικής διεύθυνσης πρέπει να ενημερώνεται η ΟΤΔ, η οποία εν συνεχεία ενημερώνει τον αρμόδιο ΕΦ όταν απαιτείται.

3. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ-ΠΛΗΡΩΜΕΣ

- (i) Να υποβάλουν αίτημα προκαταβολής/πληρωμής, μαζί με όλα τα συνημμένα δικαιολογητικά που απαιτούνται, στο ΟΠΣΚΑΠ.

Παρέχεται η δυνατότητα να υποβληθούν ένα ή περισσότερα αιτήματα προκαταβολής, όπου το ύψος της ανέρχεται σε ποσοστό έως 50% της εγκεκριμένης δημόσιας ενίσχυσης που υπολείπεται για την ολοκλήρωση της πράξης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 20 της υπ' αριθ. 161876/02.07.2026 (Β' 4030) απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και τη διαδικασία Ι.4.1 του ΣΔΕ.

Η υποβολή και διοικητικός έλεγχος του αιτήματος πληρωμής, καθώς και η καταβολή της δημόσιας ενίσχυσης, γίνονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 21 και 21Α της υπ' αριθ. 161876/02.07.2026 (Β' 4030) απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και τις διαδικασίες Ι.4.4 και Ι.4.5 του ΣΔΕ.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Στρατηγικό Σχέδιο
ΚΑΠ 2023-2027

LEADER
Τοπική Ανάπτυξη με
Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων

Το πρώτο αίτημα πληρωμής δαπανών του δικαιούχου συνοδεύεται από τις απαιτούμενες νόμιμες άδειες και βεβαιώσεις δημοσίων αρχών που διέπουν, κατά περίπτωση, τη νομιμότητα υλοποίησης του συγκεκριμένου έργου.

Για τις πράξεις δημοσίου χαρακτήρα που δεν εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να έχει υποβληθεί από τον δικαιούχο αίτημα πληρωμής μεγαλύτερο ή ίσο με ποσοστό 15% της συνολικής δημόσιας δαπάνης της πράξης, εντός δεκαοκτώ (18) μηνών από την έκδοση της απόφασης ένταξης και σε περίπτωση μη υποβολής ανακαλείται η απόφαση ένταξης από τον αρμόδιο ΕΦ.

Τα επόμενα αιτήματα θα πρέπει να είναι μεγαλύτερα ή ίσα ποσοστού 25% της συνολικής δημόσιας δαπάνης της πράξης. Για το τελικό αίτημα πληρωμής δεν απαιτείται συγκεκριμένο ποσοστό.

Η εν λόγω διάταξη δεν έχει εφαρμογή στις πράξεις όπου μία μεμονωμένη διακριτή δαπάνη, με εξαίρεση δαπάνες που αφορούν σε κτηριακές κατασκευές, είναι μεγαλύτερη από το 80% του εγκεκριμένου προϋπολογισμού.

Οι πληρωμές των έργων γίνονται με βάση τις πιστοποιήσεις των εργασιών/ενεργειών που έχουν εκτελεσθεί.

Για τις πράξεις δημοσίου χαρακτήρα που εκτελούνται με διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων δεν ισχύουν οι παραπάνω περιορισμοί και ακολουθείται η νομοθεσία περί δημοσίων συμβάσεων. Ο Οργανισμός Πληρωμών δύναται να καταβάλει το εγκεκριμένο ποσό του αιτήματος πληρωμής με πίστωση απ' ευθείας στον τραπεζικό λογαριασμό του ανάδοχου του έργου.

Οι δικαιούχοι μπορούν να ανακαλέσουν την αίτηση πληρωμής ή τμήμα αυτής ή/και να διορθώσουν και να προσαρμόσουν την αίτηση ή/και τα συνυποβαλλόμενα δικαιολογητικά, σύμφωνα με τις διαδικασίες Ι.4.2 και Ι.4.3 του ΣΔΕ.

- (ii) Να τηρούν ξεχωριστή λογιστική μερίδα για την πράξη στην οποία θα καταχωρούνται όλες οι δαπάνες που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται στην ΟΤΔ μέσω των αιτήσεων πληρωμής.
- (iii) Να εγγράφουν στον προϋπολογισμό του Δήμου τη δαπάνη του έργου, μετά την ένταξη της πράξης, όταν αυτές εκτελούνται από ΟΤΑ Α' βαθμού.

4. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ – ΕΛΕΓΧΟΙ

- (i) Να θέτουν στη διάθεση, εφόσον ζητηθούν, καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης των πράξεων και για όσο χρόνο ο δικαιούχος υποχρεούται για την τήρησή τους, όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία της πράξης, στην ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ, ΕΥΕ ΠΑΑ, ΟΠΕΚΕΠΕ και σε όλα τα ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (ii) Να αποδέχονται επιτόπιες επισκέψεις από την ΟΤΔ και τους αρμόδιους για την υλοποίηση της πράξης φορείς και επιτόπιους ελέγχους από όλα τα αρμόδια εθνικά και ευρωπαϊκά ελεγκτικά όργανα, τόσο στην έδρα τους, όσο και στον τόπο υλοποίησης της πράξης, και να διευκολύνουν τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο που αφορά την εκτέλεση της πράξης, εφόσον ζητηθούν.

Σε περίπτωση άρνησης ελέγχου τότε επιστρέφεται το σύνολο της δημόσιας δαπάνης που καταβλήθηκε, με την διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

Λεπτομέρειες αναφορικά με τους ελέγχους προβλέπονται στο άρθρο 40 της υπ' αριθ. 161876/02.07.2026 (Β' 4030) απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και στο Κεφάλαιο II.2 του ΣΔΕ.

5. ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Να τηρούν τις ακόλουθες μακροχρόνιες δεσμεύσεις, προκειμένου οι πράξεις να διατηρήσουν το δικαίωμα της συνεισφοράς των Ταμείων:

Για όλες τις πράξεις που υλοποιούνται στα πλαίσια της παρούσας πρόσκλησης, εντός πέντε (5) ετών από την τελευταία πληρωμή της πράξης να μην επέλθει:

- α) Παύση ή μετεγκατάσταση μιας παραγωγικής δραστηριότητας εκτός της περιοχής προγράμματος.
- β) Αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος ενός στοιχείου της πράξης η οποία παρέχει σε μια εταιρεία ή δημόσιο οργανισμό αδικαιολόγητο πλεονέκτημα.
- γ) Ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους χορήγησης της ενίσχυσης. Ως ενδεικτική περίπτωση ουσιαστικής μεταβολής αναφέρεται και η διαπίστωση περί πλημμελούς συντήρησης των έργων από τους δικαιούχους, με αποτέλεσμα αυτά να μην είναι πλέον λειτουργικά.

Παράλληλα, υποχρεούνται στην τήρηση των όρων που προβλέπονται στην πρόσκληση, ενώ δεν μπορεί να ενισχυθεί από άλλο εθνικό ή/και συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα για την υλοποίηση της ίδιας πρότασης ή τμήματος αυτής.

Οι δικαιούχοι υποχρεούνται κάθε έτος και στα πλαίσια της διάρκειας των μακροχρονίων υποχρεώσεων τους, να αποστέλλουν ηλεκτρονικά ή εγγράφως στην ΟΤΔ, αποδεικτικά τήρησης των μακροχρονίων υποχρεώσεων τους.

Η τήρηση των μακροχρονίων υποχρεώσεων ελέγχεται, μετά την ολοκλήρωση της πράξης, από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σε περίπτωση αθέτησης των παραπάνω υποχρεώσεων, επιβάλλεται επιστροφή της δημόσιας επιχορήγησης αναλογικά προς την περίοδο για την οποία δεν εκπληρώθηκαν οι απαιτήσεις.

Για πράξεις που αφορούν σε επενδύσεις που έχουν ολοκληρωθεί και υλοποιήθηκαν σε περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί επίσημα ως πληγείσες από φυσικές καταστροφές, εφόσον δεν έχουν υποστεί ζημιές που αλλοιώνουν το φυσικό τους αντικείμενο, απαλλάσσονται από την εξέταση της επίτευξης των στόχων που αφορούν σε οικονομικά στοιχεία κατά τον έλεγχο μακροχρονίων υποχρεώσεων. Αν έχουν καταστραφεί σε βαθμό που τις θέτει σε μη λειτουργική κατάσταση, κατόπιν τεκμηριωμένου αιτήματος του δικαιούχου προς την ΕΥΕ ΠΑΑ μέσω της ΟΤΔ, δύναται να εξαιρεθούν από τον έλεγχο μακροχρονίων υποχρεώσεων χωρίς την απαίτηση για ανάκτηση του ποσού ενίσχυσης ως αχρεωστήτως καταβληθέντος. Σε κάθε περίπτωση απαιτείται η έκδοση σχετικής απόφασης από τον αρμόδιο φορέα.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Στρατηγικό Σχέδιο
ΚΑΠ 2023-2027

LEADER
Τοπική Ανάπτυξη με
Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων

Λεπτομέρειες αναφορικά με τις μακροχρόνιες υποχρεώσεις των δικαιούχων προβλέπονται στο άρθρο 24 της υπ' αριθ. 161876/02.07.2026 (Β' 4030) απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, όπως ισχύει.

6. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

- (i) Να αποδέχονται ότι τα στοιχεία τους θα δημοσιοποιηθούν σύμφωνα με το άρθρο 98 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116 και ότι τα στοιχεία ενδέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας από τις αρχές ελέγχου και διερεύνησης της ένωσης ή της χώρας. Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας περί προστασίας των δεδομένων (Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 και Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1725 και τον ν. 4624/2019 (Α' 137))
- (ii) Να λαμβάνουν όλα τα μέτρα πληροφόρησης/δημοσιότητας που προβλέπονται στο άρθρο 25 της υπ' αριθ. 161876/02.07.2026 (Β' 4030) απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, όπως ισχύει και σύμφωνα με τον συνημμένο Οδηγό Δημοσιότητας.

7. ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Η μη τήρηση των υποχρεώσεων της απόφασης ένταξης, δύναται να επιφέρει την ανάκληση της απόφασης ένταξης και την επιβολή των διατάξεων για την ανάκτηση των ποσών ως αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων.

Όταν διαπιστώνεται ότι ο δικαιούχος στην αίτηση στήριξης δηλώνει ψευδή στοιχεία ή δεν δηλώνει τα απαραίτητα στοιχεία λόγω αμέλειας, προκειμένου να λάβει ενίσχυση, η αίτηση στήριξης απορρίπτεται. Ο αρμόδιος ΕΦ ενημερώνει την ΕΥΕ ΠΑΑ, η οποία, εφόσον συμφωνεί με τους ισχυρισμούς του αρμόδιου ΕΦ, ενημερώνει και τους υπόλοιπους ΕΦ. Ο δικαιούχος αποκλείεται από την παρέμβαση Π3-77-4.1 όλων των Τοπικών Προγραμμάτων για το ημερολογιακό έτος της διαπίστωσης, καθώς και για το επόμενο.

Για τις αιτήσεις στήριξης και τις αιτήσεις πληρωμής, αν προσκομίστούν παραποιημένα έγγραφα που έχουν εκδοθεί από αρχές - φορείς (μη έγκυρα ή πλαστά στοιχεία), αυτό οδηγεί σε ανάκληση της απόφασης ένταξης και ανάκτηση τυχόν ποσού χορήγησης που έχει καταβληθεί, ως αχρεωστήτως καταβληθέν.

Σημειώνεται ότι δεν επιβάλλονται κυρώσεις αν ο δικαιούχος μπορεί να αποδείξει έναντι της αρμόδιας αρχής ότι δεν ευθύνεται για την αίτηση του μη επιλέξιμου ποσού ή εάν η αρμόδια αρχή κρίνει με αιτιολογημένο τρόπο ότι ο εν λόγω δικαιούχος δεν υπέχει ευθύνη.

Όταν διαπιστωθεί από τον αρμόδιο ΕΦ ή άλλους αρμόδιους φορείς ότι κατά τη διάρκεια της υλοποίησης της πράξης δεν τηρούνται οι κανόνες δημοσιότητας, γίνεται σύσταση συμμόρφωσης στον δικαιούχο. Εάν επαναληφθεί η παράβαση, επιβάλλεται κύρωση στο δικαιούχο που αντιστοιχεί στο 5% της δημόσιας δαπάνης της πράξης.

Οι μειώσεις, απορριπτικές αποφάσεις, ανακτήσεις και κυρώσεις του παρόντος άρθρου επιβάλλονται με την επιφύλαξη πρόσθετων κυρώσεων σύμφωνα με άλλες διατάξεις του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου.

Λεπτομέρειες αναφορικά με την επιβολή κυρώσεων στους δικαιούχους προβλέπονται στο άρθρο 43 της υπ' αριθ. 161876/02.07.2026 (Β' 4030) απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, όπως ισχύει.